

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 574/2007/EB

2007 m. gegužės 23 d.

dėl Išorės sienų fondo 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo

(OL L 144, 2007 6 6, p. 22)

iš dalies keičiamas:

Oficialusis leidinys

	Nr.	puslapis	data
► M1 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 259/2013/ES	L 82	6	2013 3 22

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS
Nr. 574/2007/EB**

2007 m. gegužės 23 d.

**dėl Išorės sienų fondo 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo
ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 62 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Nors kiekviena valstybė narė, laikydamosi bendrųjų normų, prisideda prie aukšto ir vienodo asmenų kontrolės ir Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų stebėjimo lygio užtikrinimo, vienoms valstybėms narėms tenka sunkesnė našta nei kitoms.
- (2) Naštos skirtumas aiškinamas skirtinga padėtimi, susiklosčiusia valstybėse narėse dėl išorės sienos geografinės padėties, nustatytų ir veikiančių sienos perėjimo punktų skaičiaus, tiek teisėtoms, tiek ir nelegalios migracijos srautų dydžio, iškylančios rizikos ir grėsmės ir, galiausiai, nacionalinių tarnybų darbo krūvio, susijusio su prašymų išduoti vizą nagrinėjimu ir vizų išdavimu.
- (3) Valstybių narių ir Europos Sąjungos dalijimasis išorės sienų valdymo našta yra vienas iš penkių bendrosios išorės sienų valdymo politikos, kurią pasiūlė Komisija savo 2002 m. gegužės 7 d. komunikate „Siekiant integruoto Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo“ ir patvirtino Taryba savo 2002 m. birželio 14 d. „Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo plane“ komponentų.
- (4) Nors 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą ⁽⁴⁾, yra svarbus žingsnis link laipsniškos Europos bendrosios integruoto sienų valdymo sistemos operatyvaus aspekto

⁽¹⁾ OL C 88, 2006 4 11, p. 15.

⁽²⁾ OL C 115, 2006 5 16, p. 47.

⁽³⁾ 2006 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2007 m. gegužės 7 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 349, 2004 11 25, p. 1.

▼B

płėtros, veiksmingų ir bendrųjų išorės sienų kontrolės ir priežiūros standartų įgyvendinimui reikalingas Bendrijos finansinio solidarumo mechanizmas, kuris remtų valstybes nares, Bendrijos labai prisimančias ilgalaikę ir sunkią finansinę naštą.

- (5) Teisės aktų bendrame kodekse, apibrėžtame visų pirma 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006, nustatančiame taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) ⁽¹⁾, numatyta taikyti pasienio kontrolę siekiant padėti kovoti su nelegalia imigracija ir prekyba žmonėmis ir užkirsti kelią grėsmei valstybių narių vidaus saugumui, kartu numatant, kad pasienio kontrolė turi būti vykdoma tokiu būdu, kad nebūtų pakenkta žmogiškajam orumui.
- (6) Išorės sienų fondu (toliau – fondas) turėtų būti išreikštas solidarumas teikiant finansinę paramą toms valstybėms narėms, kurios taiko Šengeno nuostatas dėl išorės sienų.
- (7) Tokią finansinę paramą reikėtų teikti taip, kad tuo pat metu ji sietųsi su ankstesne Europos Sąjungos finansine parama valstybėms narėms, kurios šio sprendimo įsigaliojimo metu dar netaiko visų Šengeno *acquis* nuostatų, bet netaptų paprasta veiksmu, anksčiau finansuotų kitų šaltinių, numatytų Europos Sąjungos bendrajame biudžete, tąsa. Tokiais atvejais fondas pagal 2004 m. lapkričio 4–5 d. Hagos programą turėtų kiek įmanoma greičiau padėti pasirėngti toms valstybėms narėms visapusiškam dalyvavimui.
- (8) Be to, fonde turėtų būti atsižvelgta į konkrečias situacijas, tokias kaip trečiųjų šalių piliečių, kuriems būtina kirsti vienos ar daugiau valstybių narių teritoriją keliaujant tarp dviejų jų geografiškai nevientisos valstybės dalių, sausumos tranzitas, ne tik dėl atitinkamos (-ų) valstybės narės (-ių), tačiau ir dėl visų valstybių narių, kurios panaikino kontrolę prie savo vidaus sienų, interesų. Tokiais atvejais, finansuoti veiksmai turėtų būti išsamiai apibrėžti, o skiriami ištekliai turėtų būti nustatyti remiantis faktiniu su tais veiksmais susijusių poreikių vertinimu.
- (9) Siekiant užtikrinti vienodą ir aukšto lygio išorės sienų kontrolę ir lankstų sienų kirtimą, fondas turėtų prisidėti prie Europos bendros integruotos sienų valdymo sistemos, į kurią įeina visos bendradarbiaujančių ir, prireikus, veikiančių su kitais dalyviais valstybių narių kompetentingų institucijų skirtinguose lygiuose taikomos su politika, teisės aktais, sistemingu bendradarbiavimu, naštos paskirstymu, personalu, įranga ir technologija susijusios priemonės, naudojant, *inter alia*, keturių ramsčių pasienio saugumo modelį ir Europos Sąjungos integruotą rizikos analizę.

⁽¹⁾ OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

▼ **B**

- (10) Pagal 2003 m. Stojimo akto ⁽¹⁾ protokolą Nr. 5 dėl asmenų sausumos tranzito tarp Kaliningrado srities ir kitų Rusijos Federacijos dalių fondas turėtų padengti visas papildomas išlaidas, patiriamas įgyvendinant konkrečias tokį tranzitą reglamentuojančias *acquis* nuostatas.
- (11) Papildant Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 įsteigtos Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (toliau – Agentūra) globoje plėtojama operatyvų bendradarbiavimą ir greta valstybėms narėms skiriamų lėšų, fondu taip pat turėtų būti užtikrinta Bendrijos galimybė spręsti strateginių pasienio punktų trūkumus bendrai finansuojant konkrečius tiems trūkumams šalinti skirtus veiksmus, remiantis kiekvienais metais tokiems veiksams atidedamomis konkrečiomis sumomis.
- (12) Fonde turėtų būti numatyta parama nacionalinėms priemonėms ir valstybių narių bendradarbiavimui vizų politikos srityje ir vykdant kitą veiklą iki išorės sienų kontrolės etapo. Veiksmingas valstybių narių konsulinių įstaigų trečiosiose šalyse organizuojamos veiklos valdymas yra naudingas bendrajai vizų politikai, priklausančiai daugiasluoksnei sistemai, kurios tikslas – palengvinti teisėtas keliones ir padėti Europos Sąjungai spręsti nelegalios imigracijos problemą, bei sudaro neatsiejamą europinės bendrosios integruoto sienų valdymo sistemos dalį.
- (13) Atsižvelgiant į fondo taikymo sritį ir tikslą, iš jo jokių būdu neturėtų būti remiami veiksmai, susiję su vietomis ir centrais, kuriuose trečiosiose šalyse laikomi asmenys.
- (14) Reikėtų nustatyti objektyvius turimų metinių išteklių skyrimo valstybėms narėms kriterijus. Kriterijus reikėtų suskirstyti pagal sienų tipus, atsižvelgiant į srautus ir rizikos lygius prie valstybių narių išorės sienų.
- (15) Minėtų kriterijų taikymą reikėtų peržiūrėti 2010 m., kad būtų galima atsižvelgti į išskylančias naujas aplinkybes, įskaitant visų pirma tas, kurios susijusios su pačių išorės sienų pokyčiais.
- (16) Atsižvelgiant į Agentūros misiją padėti valstybėms narėms įgyvendinti išorės sienos valdymo veiklos aspektus ir siekiant plėtoti Agentūros misijos ir valstybių narių pareigos vykdyti išorės sienų kontrolę ir stebėjimą papildomumą, Komisija turėtų konsultuotis su Agentūra dėl valstybių narių pateikiamų daugiamėčių programų projektų bei dėl Komisijos rengiamų strateginių gairių.
- (17) Be to, Komisija gali paprašyti Agentūros prisidėti prie Komisijos atliekamo fondo poveikio išorės sienų kontrolės politikos ir įstatymų rengimui, fondo ir Agentūros uždavinių sinergijos bei lėšų

⁽¹⁾ OL L 236, 2003 9 23, p. 946.

▼B

skyrimo valstybėms narėms kriterijų tinkamumo, atsižvelgiant į šioje srityje Europos Sąjungos įgyvendinamus tikslus, vertinimo.

- (18) Šis sprendimas skirtas tapti dalimi nuoseklios sistemos, kurią taip pat sudaro 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 573/2007/EB dėl Europos pabėgėlių fondo 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ⁽¹⁾, 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 575/2007/EB dėl Europos gražinimo fondo 2008–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ⁽²⁾ ir ... Tarybos sprendimas 2007/.../EB dėl Europos fondo trečiųjų šalių piliečių integracijai 2007–2013 m. laikotarpiui pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą įsteigimo ⁽³⁾, bei kuria siekiama spręsti teisingo valstybių narių pareigų pasiskirstymo klausimą, pasidalijant finansine našta, atsirandančia diegiant integruotą Europos Sąjungos išorės sienų valdymą ir įgyvendinant bendras prieglobsčio ir imigracijos politikos kryptis, parengtas pagal Sutarties IV antraštinės dalies 3 dalį.
- (19) Valstybės narės dalyvavimas šiame fonde neturėtų sutapti su jos dalyvavimu būsimoje laikinojoje priemonėje, kuri būtų parengta padėti valstybėms narėms naudoti gavėjams finansuoti veiksmus prieš naujų Europos Sąjungos išorės sienų įgyvendinant Šengeno *acquis* ir išorės sienų kontrolę.
- (20) Pagal šį fondą remiami veiksmai turėtų būti sinergiškai suderinti su veiksmis, kuriuos remia Bendrijos priemonės dėl išorės paramos ir kurie yra Europos Sąjungos išorės santykių politikos, visų pirma laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės išorės aspektų strategijos, dalis.
- (21) Fondo teikiama parama būtų veiksmingesnė ir tiksliau nukreipta, jeigu finansavimo reikalavimus atitinkančių veiksmų bendras finansavimas remtųsi daugiamečiu programavimu, kurį kiekviena valstybė narė rengia vykdydama dialogą su Komisija.
- (22) Remdamasi Komisijos patvirtintomis strateginėmis gairėmis, kiekviena valstybė narė turėtų parengti daugiamečio programavimo dokumentą, atsižvelgdama į savo konkrečią padėtį ir poreikius bei išdėstydamą savo vystymosi strategiją, kuri turėtų sudaryti pasirengimo į metines programas įtrauktinų veiksmų įgyvendinimui pagrindą.
- (23) Atsižvelgiant į pasidalijamąjį valdymą, nurodytą 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui

⁽¹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 45.

⁽³⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

▼ B

taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ (toliau – finansinis reglamentas) 53 straipsnio 1 dalies b punkte reikėtų nurodyti sąlygas, leidžiančias Komisijai vykdyti savo išpareigojimus, susijusius su Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įgyvendinimu, ir išaiškinti valstybių narių bendradarbiavimo prievoles. Šių sąlygų taikymas leistų Komisijai įsitikinti, kad valstybės narės naudoja fondą teisėtai ir teisingai, laikydamosi patikimo finansų valdymo principo, kaip apibrėžta finansinio reglamento 27 straipsnyje ir 48 straipsnio 2 dalyje.

- (24) Valstybės narės turėtų patvirtinti tinkamas priemones, garantuojančias tinkamą valdymo ir kontrolės sistemos veikimą bei įgyvendinimo kokybę. Todėl būtina nustatyti bendruosius principus ir būtinas funkcijas, kurias turėtų vykdyti visos programos.
- (25) Kadangi fondu gali būti remiamos valstybės narės nacionalinės priemonės, skirtos Šengeno *acquis* įvairiose srityse – nuo išorės sienų iki vizų politikos – įgyvendinimui, skirtingais lygiais ir skirtingose vietose gali dalyvauti daugiau nei viena atitinkamos valstybės narės institucija. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leista paskirti kelias tvirtinančiąsias ir audito įstaigas ar įgaliotas įstaigas, su sąlyga, kad būtų aiškiai paskirstytos funkcijos kiekvienai iš šių įstaigų.
- (26) Pagal subsidiarumo ir proporcingumo principus už fondo intervencinių priemonių įgyvendinimą ir kontrolę pirmiausia turėtų būti atsakingos valstybės narės.
- (27) Siekiant garantuoti veiksmingą ir teisingą valstybių narių daugiametį ir metinių programų įgyvendinimą, reikėtų nustatyti valstybių narių išpareigojimus, susijusius su valdymo ir kontrolės sistemomis, išlaidų tvirtinimu ir neatitikimų Bendrijos teisei bei jos pažeidimų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Valdymo ir kontrolės srityje visų pirma būtina nustatyti būdus, kuriais valstybės narės užtikrins, kad sistemos būtų įdiegtos ir deramai veiktų.
- (28) Nepažeidžiant su finansų kontrole susijusių Komisijos įgaliojimų, valstybės narės ir Komisija turėtų būti skatinamos bendradarbiauti šioje srityje.
- (29) Fondo remiamų veiksmų veiksmingumas ir poveikis taip pat priklauso nuo tų veiksmų įvertinimo ir rezultatų skleidimo. Reikėtų reglamentuoti valstybių narių ir Komisijos atsakomybę šioje srityje bei įvertinimo patikimumo ir susijusios informacijos kokybės užtikrinimo priemones.
- (30) Veiksmus reikėtų įvertinti numatant atlikti tarpinę peržiūrą ir poveikio vertinimą, o vertinimo procesas turėtų būti įtrauktas į projekto stebėsenos priemones.
- (31) Atsižvelgiant į Bendrijos finansavimo matomumo svarbą, Komisija turėtų numatyti gaires, kaip sudaryti palankesnes sąlygas iš fondo dotacijas gaunančioms valdžios institucijoms, nevyriausybiniams organizacijoms, tarptautinėms organizacijoms ar kitiems

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1995/2006 (OL L 390, 2006 12 30, p. 1).

▼B

subjektams tinkamai paviešinti gautą paramą, atsižvelgiant į pagal pasidalijamąjį valdymą valdomose kitose priemonėse, pavyzdžiui, struktūriniuose fonduose, taikomą praktiką.

- (32) Šiuo sprendimu visai programos trukmei nustatomas finansinis paketas, kuris yra svarbiausias orientacinis dydis biudžeto valdymo institucijai kasmetinės biudžeto sudarymo procedūros metu, kaip apibrėžta 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 37 punkte.
- (33) Kadangi šio sprendimo tikslo – remti europinės bendros integruoto sienų valdymo sistemos sukūrimą, kuri, *inter alia*, apimtų valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų trečiosiose šalyse organizuojamos veiklos, susijusios su trečiųjų šalių piliečių srtais į valstybių narių teritoriją, valdymą, – valstybės narės negali deramai pasiekti ir todėl dėl veiksmų masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo sprendimu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.
- (34) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.
- (35) Kadangi šio sprendimo priemonė, susijusi su strateginių gairių patvirtinimu, yra bendro pobūdžio ir skirta iš dalies keisti neesmines šio sprendimo nuostatas, *inter alia*, išbraukiant kai kurias tokias nuostatas ar papildant šį sprendimą naujomis neesminėmis nuostatomis, ji turėtų būti priimama laikantis reguliavimo procedūros su tikrinimu, numatytos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje. Siekiant efektyvumo, priimant strategines gaires įprasti reguliavimo procedūros su tikrinimu terminai turėtų būti sutrumpinti.
- (36) Siekiant užtikrinti, kad fondas būtų įgyvendinamas laiku, kai kurios šio sprendimo nuostatos turėtų būti taikomos nuo 2007 m. sausio 1 d.
- (37) Islandijos ir Norvegijos atveju šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, patenkančios į 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾ 1 straipsnio A ir B punktuose nurodytą sritį.
- (38) Turėtų būti numatyta tvarka, leidžianti Islandijos ir Norvegijos atstovams dalyvauti komitetų, padedančių Komisijai naudotis jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, darbe. Tokia tvarka buvo apsvartyta Europos Sąjungos Tarybai ir Islandijos Respublikai

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

▼ B

bei Norvegijos Karalystei pasikeičiant laiškais dėl komitetų, padedančių Europos Komisijai naudotis savo vykdomaisiais įgaliojimais ⁽¹⁾, pridedamais prie susitarimo, nurodyto 37 konstatuojamojo dalyje.

- (39) Šveicarijos atveju šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* toje srityje, kuri nurodyta Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A dalyje kartu su Tarybos sprendimo 2004/860/EB ⁽²⁾ 4 straipsnio 1 dalimi.
- (40) Turėtų būti numatyta tvarka, leidžianti Šveicarijos atstovams dalyvauti komitetų, padedančių Komisijai naudotis jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, darbe. Tokia tvarka buvo apsvarstyta Europos Sąjungos Tarybai ir Šveicarijai pasikeičiant laiškais, pridedamais prie susitarimo, nurodyto 39 konstatuojamojo dalyje.
- (41) Siekiant nustatyti papildomas taisykles, būtinas šios priemonės įgyvendinimui, reikėtų sudaryti Bendrijos ir Islandijos, Norvegijos bei Šveicarijos susitarimą.
- (42) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridedamo prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis sprendimas remiasi Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas, Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį per šešis mėnesius nuo tada, kai Taryba priima šį sprendimą, nusprendžia, ar įgyvendins jį savo nacionalinėje teisėje.
- (43) Šis sprendimas plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽³⁾ ir vėlesnį 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimą 2004/926/EB dėl Šengeno *acquis* dalių taikymo Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje ⁽⁴⁾. Dėl to Jungtinė Karalystė nedalyvauja jį priimant ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.

⁽¹⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 53.

⁽²⁾ OL L 370, 2004 12 17, p. 78.

⁽³⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽⁴⁾ OL L 395, 2004 12 31, p. 70.

▼B

- (44) Šis sprendimas plėtoja Šengeno *acquis* nuostatas, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽¹⁾. Dėl to Airija nedalyvauja jį priimančią ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.
- (45) Laikantis Sutarties 67 straipsnio 2 dalies antros įtraukos, 2004 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 2004/927/EB, numatančiu reglamentuoti tam tikras sritis, kurioms taikoma Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinė dalis, tos Sutarties 251 straipsnyje nustatyta tvarka ⁽²⁾, buvo numatyta Sutarties 251 straipsnyje nustatytą tvarką taikyti srityse, kurioms taikoma Sutarties 62 straipsnio 1 dalis, 2 dalies a punktas ir 3 dalis, 63 straipsnio 2 dalies b punktas ir 3 dalies b punktas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TIKSLAI IR VEIKSMAI

*1 straipsnis***Dalykas ir taikymo sritis**

Siekiant prisidėti prie laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės stiprinimo ir solidarumo tarp valstybių narių principo taikymo, šiuo sprendimu 2007 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui įsteigiamas Išorės sienų fondas (toliau – fondas), kuris yra darnios sistemos, kurią taip pat sudaro Sprendimas Nr. 573/2007/EB, Sprendimas Nr. 575/2007/EB ir Sprendimas 2007/.../EB, dalis.

Šiuo sprendimu nustatomi tikslai, prie kurių siekimo prisideda fondas, fondo naudojimas, turimi finansiniai ištekliai ir turimų finansinių išteklių paskirstymo kriterijai.

Sprendimu nustatomos fondo valdymo taisyklės, įskaitant finansines taisykles, ir stebėsenos bei kontrolės mechanizmai, grindžiami pareigų pasidalijimu tarp Komisijos ir valstybių narių.

*2 straipsnis***Sąvokų apibrėžimai**

Šiame sprendime:

- 1) išorės sienos – valstybių narių sausumos sienos, įskaitant upių ir ežerų sienas, jūrų sienos ir jų oro uostai, upių uostai, jūrų uostai ir ežerų uostai, kuriems taikomos Bendrijos teisės nuostatos dėl išorės sienų kirtimo, nepriklausomai nuo to, ar šios sienos yra laikinos ar ne;

⁽¹⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

⁽²⁾ OL L 396, 2004 12 31, p. 45.

▼B

- 2) „laikinos išorės sienos“ yra šios:
- a) bendra siena tarp valstybės narės, visiškai įgyvendinančios Šengeno *acquis*, ir valstybės narės, kuri privalo visiškai taikyti Šengeno *acquis* pagal savo Stojimo aktą, bet kuriai dar neįsigaliojo atitinkamas Tarybos sprendimas, leidžiantis jai tą *acquis* visapusiškai taikyti;
  - b) bendra siena tarp dviejų valstybių narių, kurios privalo visiškai taikyti Šengeno *acquis* pagal savo Stojimo aktą, bet kurioms dar neįsigaliojo Tarybos sprendimas, leidžiantis joms tą *acquis* visapusiškai taikyti;
- 3) sienos perėjimo punktas – kompetentingų institucijų nustatyta vieta, kurioje leidžiama kirsti išorės sienas, apie kurią pranešta pagal Reglamento (EB) Nr. 562/2006 34 straipsnio 2 dalį;
- 4) Agentūra – Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004.

*3 straipsnis***Bendrieji fondo tikslai**

1. Fondas prisideda siekiant šių tikslų:
- a) veiksmingo kontrolės, apimančios patikrinimų ir stebėjimo užduočių, susijusių su išorės sienomis, organizavimo;
  - b) veiksmingo valstybių narių vykdomo asmenų srautų valdymo prie išorės sienų, siekiant užtikrinti, viena vertus, aukštą apsaugos prie išorės sienų lygį ir, kita vertus, sklandų išorės sienų kirtimą pagal Šengeno *acquis*, atsižvelgiant į pagarbaus elgesio ir žmogiškojo orumo principus;
  - c) Bendrijos teisės nuostatų dėl išorės sienų kirtimo, ypač Reglamento (EB) Nr. 562/2006, vienodo taikymo sienų apsaugos pareigūnų veikloje;
  - d) valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų trečiojoje šalyse veiklos, susijusios su trečiųjų šalių piliečių judėjimo į valstybių narių teritorijas srautais, valdymo gerinimo ir valstybių narių bendradarbiavimo šiuo tikslu.
2. Fondas prisideda prie techninės pagalbos finansavimo valstybių narių ar Komisijos iniciatyva.

*4 straipsnis***Konkretūs tikslai**

1. 3 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:
- a) rekomendacijų, veiklos standartų ir geriausios praktikos, nustatytos valstybėms narėms vykdančioms operatyvų bendradarbiavimą sienų kontrolės srityje, įgyvendinimą;

▼B

- b) priemonių, būtinų gerinti stebėjimo sistemas tarp sienos perėjimo punktų, kūrimą ir taikymą;
- c) priemonių įdiegimą arba veiksmingų sistemų, leidžiančių metodiškai rinkti svarbią informaciją apie besiklostančią padėtį prie išorės sienų, ant jų ir tuoj pat už jų, kūrimą;
- d) tinkamo asmenų, kertančių visų rūšių išorės sienas (sausumos, oro ir jūros) skaičiaus registravimo užtikrinimą;
- e) registracija ar kitais duomenų rinkimo šaltiniais pagrįstos statistinių ir administracinių duomenų apie keliautojų kategorijas, patikrinimo ir stebėjimo priemonių skaičių ir pobūdį prie skirtingų rūšių išorės sienų rinkimo sistemos įdiegimą ar atnaujinimą;
- f) efektyvaus, struktūrinio, strateginio ir veiklos koordinavimo tvarkos tarp visų sienos perėjimo punktuose veikiančių institucijų sukūrimą;
- g) sienų apsaugos pareigūnų gebėjimų ir kvalifikacijos vykdyti savo stebėjimo, konsultavimo ir kontrolės užduotis gerinimą;
- h) keitimosi informacija nacionaliniu lygiu tarp institucijų, atsakingų už išorės sienų valdymą, bei tarp tų institucijų ir kitų už migraciją, prieglobstį ir kitus susijusius klausimus atsakingų institucijų gerinimą;
- i) kokybės valdymo standartų skatinimą.

2. 3 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

- a) išskyrus laikinas išorės sienas – naujų darbo metodų, logistinių priemonių ir naujausių technologijų plėtojimą, siekiant sustiprinti sistemingą atvykstančių ir išvykstančių asmenų kontrolę sienos perėjimo punktuose;
- b) technologijų naudojimo ir už veiksmingą tų technologijų naudojimą atsakingų darbuotojų specializuotų mokymų skatinimą;
- c) keitimosi informacija apie suklastotus kelionės dokumentus skatinimą ir mokymų šiuo klausimu gerinimą, įskaitant tokių dokumentų atpažinimui skirtų bendrųjų priemonių ir praktikos plėtojimą bei sklaidimą;
- d) veiksmingo duomenų tikrinimo realiuoju laiku sienos perėjimo punktuose, naudojant didelės apimties IT sistemas, pavyzdžiui, Šengeno informacinę sistemą (SIS) ir Vizų informacinę sistemą (VIS), ir efektyvių informacijos mainų realiuoju laiku tarp visų sienos perėjimo punktų prie išorės sienų skatinimą;
- e) rizikos analizės rezultatų optimalaus įgyvendinimo veiklos ir techniniame lygmenyje užtikrinimą.

3. 3 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

- a) laipsnišką vienodo sienos apsaugos tarnybos mokymo, rengimo ir kvalifikacijos įdiegimą kiekvienoje valstybėje narėje, visų pirma įgyvendinant Agentūros parengtą bendrąją pagrindinę mokymų programą ir nuosekliai papildant Agentūros veiklą šioje srityje;

▼B

- b) dažnesnį valstybių narių keitimąsi sienų apsaugos pareigūnais ir dažnesnes jų komandiruotes bei paramą jiems, papildant Agentūros gaires ir veiklą šioje srityje;
- c) skatinimą naudoti suderinamas naujausias technologijas prie išorės sienų, kada tai yra būtina siekiant teisingai, efektyviai ar vienodai taikyti normas;
- d) institucijų gebėjimų taikyti tas pačias procedūras ir priimti nuoseklius, operatyvius ir aukštos kokybės sprendimus išorės sienų kirtimo, įskaitant vizų išdavimą, klausimais stiprinimą;
- e) bendro Sienų apsaugos pareigūnų vadovo naudojimo skatinimą;
- f) vietų ir centrų, skirtų asmenims, kuriems neleista atvykti ar kurie sulaikomi jiems neteisėtai kirtus sieną ar artinantis prie išorės sienos turint tikslą neteisėtai atvykti į valstybių narių teritoriją, statymą ir atnaujinimą;
- g) saugumo sienos perėjimo punktų patalpose gerinimą, siekiant užtikrinti sienos apsaugos tarnybos pareigūnų saugumą bei apsaugoti įrangą, stebėjimo sistemas ir transporto priemones.

4. 3 straipsnio 1 dalies d punkte nustatyto tikslo atžvilgiu fondas remia tokius konkrečius tikslus:

- a) imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų tinklo veiklos pajėgumų stiprinimą ir veiksmingesnio valstybių narių tarnybų bendradarbiavimo tinkle skatinimą;
- b) priemonių, skirtų padėti valstybėms narėms ir vežėjams vykdyti 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvoje 2004/82/EB dėl vežėjų prievolės teikti su keleiviais susijusius duomenis ⁽¹⁾ ir 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos, įgyvendinančios 1985 m. birželio 14 d. Beneliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybės Šengeno susitarimą dėl laipsniško kontrolės panaikinimo prie jų bendrų sienų ⁽²⁾ (toliau – Šengeno konvencija) 26 straipsnyje jiems nustatytas pareigas, įvedimą, siekiant prie išorės sienų užkirsti kelią neteisėtam atvykimui;
- c) veiksmingesnio bendradarbiavimo su vežėjais išvykimo šalių oro uostuose skatinimą, įskaitant vienodą vežėjų darbuotojų mokymą apie kelionės dokumentus;
- d) su prašymo išduoti vizą procesu susijusio kokybės valdymo, gerų paslaugų ir infrastruktūros įrangos gerinimą;
- e) bendradarbiavimo tarp valstybių narių skatinimą didinant konsulinių įstaigų pajėgumus nagrinėti prašymus išduoti vizą;
- f) skirtingose trečiojoje šalyse esančių valstybės narės konsulinių įstaigų bendros tyrimų praktikos, bendrų administracinių procedūrų ir sprendimų dėl vizų skatinimą;

⁽¹⁾ OL L 261, 2004 8 6, p. 24.

⁽²⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 19. Konvencija su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1987/2006 (OL L 381, 2006 12 28, p. 4).

▼B

- g) pažangos siekiant sistemingo ir reguliaraus skirtingų valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų bendradarbiavimo skatinimą, pirmiausia susijusį su VIS, įskaitant vizų išdavimo išteklių ir priemonių sutelkimą, informacijos mainus, apklausas ir tyrimus dėl prašymų išduoti vizą bei bendrų prašymų išduoti vizą centrų kūrimą;
- h) nacionalinių iniciatyvų, kuriomis siekiama įdiegti bendrą tyrimo praktiką, vienodas administracines procedūras ir sprendimų priėmimą dėl vizų išdavimo skirtingų valstybių narių konsulinėse įstaigose, skatinimą;
- i) bendrų konsulinių įstaigų steigimą.

*5 straipsnis***Finansavimo reikalavimus atitinkantys veiksmai valstybėse narėse**

1. Fondas remia su 4 straipsnyje apibrėžtais konkrečiais tikslais susijusius veiksmus valstybėse narėse, visų pirma susijusius su:

- a) sienos perėjimo infrastruktūra ir susijusiais pastatais, pavyzdžiui, pasienio postais, sraigtasparnių nusileidimo aikštelėmis ar kelio juostos arba būdelėmis eilėje laukiantiems automobiliams ar asmenims sienos perėjimo punktuose;
- b) infrastruktūra, pastatais ir sistemomis, reikalingomis stebėjimui tarp sienos perėjimo punktų ir apsaugai nuo neteisėto išorės sienų kirtimo;
- c) veiklos įranga, pvz., jutikliais, stebėjimo vaizdo kameromis įranga, dokumentų ekspertizės priemonėmis, paieškos priemonėmis, mobiliomis ar stacionariais terminalais prieigai prie SIS, VIS, Europos vaizdo archyvavimo sistemos (FADO) bei kitų Europos ir nacionalinių sistemų;
- d) išorės sienų kontrolei skirtomis transporto priemonėmis, pavyzdžiui, automobiliais, laivais, sraigtasparniais ir lengvais lėktuvais, su specialiai sumontuota elektronine įranga, skirta sienos stebėjimui ir asmenų paieškai transporto priemonėse;
- e) įranga informacijos mainams realiuoju laiku tarp atitinkamų institucijų;
- f) IRT sistemomis;
- g) personalo, pavyzdžiui, sienos apsaugos pareigūnų, migracijos pareigūnų ir konsulatų pareigūnų, komandiruočių ir mainų programomis;
- h) atitinkamų institucijų personalo mokymu ir rengimu, įskaitant kalbų mokymą;
- i) investicijomis į naujausių technologijų kūrimą, bandymą ir įdiegimą;
- j) tyrimais ir bandomaisiais projektais, įgyvendinančiais rekomendacijas, veiklos standartus ir geriausią praktiką, nustatytą valstybėms narėms vykdant operatyvinį bendradarbiavimą sienų kontrolės srityje;
- k) tyrimais ir bandomaisiais projektais, skatinančiais naujoves, palengvinančiais keitimąsi patirtimi ir gera praktika bei gerinančiais valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų trečiojoje šalyje organizuojamos veiklos, susijusios su trečiųjų šalių piliečių judėjimo į valstybių narių teritorijas srutais, valdymo kokybę, ir valstybių narių bendradarbiavimu šiais tikslais.

▼B

2. Fondas neremia su laikinomis išorės sienomis susijusių veiksmų, kai tokie veiksmai yra struktūrinės investicijos, nesuderinamos su asmenų kontrolės prie tų sienų panaikinimo tikslu, visų pirma kaip nurodyta 1 dalies a ir b punktuose.

*6 straipsnis***Speciali tranzito programa**

1. Fondas skiria paramą kompensuoti negautus tranzito vizų mokesčius ir papildomas išlaidas, kurios atsiranda įgyvendinant supaprastinto tranzito dokumentą (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento (STGD) sistemą pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 693/2003 ⁽¹⁾ ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 694/2003 ⁽²⁾.

2. 1 dalyje papildomos išlaidos reiškia išlaidas, kurios atsiranda tiesiogiai dėl specialios tranzito programos įgyvendinimo konkrečių reikalavimų ir kurios nėra patiriamos dėl tranzito vizų ar kitų vizų išdavimo.

Finansavimo reikalavimus atitinka tokios papildomos išlaidos:

- a) investicijos į infrastruktūrą;
- b) specialią tranzito programą vykdančio personalo mokymo išlaidos;
- c) papildomos veiklos sąnaudos, įskaitant konkrečiai specialios tranzito programos veiklą vykdančio personalo atlyginimus.

3. 1 dalyje numatyti negauti mokesčiai skaičiuojami pagal Bendrųjų konsulinių nurodymų dėl vizų 12 priede nustatytą mokesčio už tranzito visas lygi, laikantis 14 straipsnio 9 dalyje nurodytos finansinės programos.

*7 straipsnis***Bendrijos veiksmai**

1. Komisijos iniciatyva iki 6 % fondo turimų išteklių gali būti naudojami finansuoti tarpvalstybiniais veiksmais arba visai Bendrijai svarbiems veiksmais (toliau – Bendrijos veiksmai), susijusiems su šiais tikslais:

- a) prisidėti prie valstybių narių konsulinių ir kitų įstaigų trečiojoje šalyje organizuojamos veiklos, susijusios su trečiųjų šalių piliečių judėjimo į valstybių narių teritorijas srautais ir valstybių narių bendradarbiavimu šiais klausimais, gerinimo, įskaitant aviakompanijų ryšių palaikymo pareigūnų ir imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų veiklą;
- b) skatinti laipsnišką muitinės, veterinarijos ir fitosanitarijos kontrolės įdiegimą į integruoto sienos valdymo veiklą, atsižvelgiant į politikos raidą šioje srityje;

⁽¹⁾ OL L 99, 2003 4 17, p. 8.

⁽²⁾ OL L 99, 2003 4 17, p. 15.

▼B

c) teikti valstybėms narėms paramą deramai pagrįstų greitų veiksmų prie išorės sienų reikalaujančių ekstremalių situacijų atveju.

2. 1 dalies a ir b punktuose išvardyti Bendrijos veiksmai laikomi atitinkančiais reikalavimus finansavimui gauti, jei jie visų pirma:

a) skatina Bendrijos bendradarbiavimą įgyvendinant Bendrijos teisę ir gerą praktiką;

b) remia dviejose ar daugiau valstybių narių esančių konsulinių įstaigų tarpvalstybine partnerystė pagrįstų tarpvalstybinių bendradarbiavimo tinklų ir bandomųjų projektų, kuriais siekiama skatinti naujoves ir palengvinti keitimąsi patirtimi ir gera praktika, kūrimą;

c) remia tyrimus, informacijos sklaidą ir keitimąsi informacija apie geriausią praktiką ir visus kitus bendrojo tikslo prisidėti prie trečiojoje šalyse valstybių narių konsulinių įstaigų organizuojamos veiklos ir valstybių narių bendradarbiavimo gerinimo įgyvendinimo aspektus šioje srityje, įskaitant informaciją apie naujausių technologijų naudojimą;

d) remia projektus ir tyrimus, nagrinėjančius naujų Bendrijos bendradarbiavimo ir Bendrijos teisės formų galimybes šioje srityje, visų pirma bendrus prašymų išduoti vizą centrus;

e) remia valstybių narių vykdomą bendrą statistikos priemonių, metodų ir politikos pokyčių vizų ir konsulinio bendradarbiavimo srityje vertinimo rodiklių kūrimą ir taikymą.

3. Metinė programa, nustatanti Bendrijos veiksmų prioritetus, priimama 56 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

PAGALBOS TEIKIMO PRINCIPAI

8 straipsnis

Papildomumas, suderinamumas ir atitiktis

1. Fondas teikia pagalbą, papildančią nacionalinius, regioninius ir vietos veiksmus, integruojant į juos Bendrijos prioritetus.

2. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad fondo ir valstybių narių pagalba būtų suderinama su Bendrijos veikla, politikos kryptimis ir prioritetais. Šis suderinamumas visų pirma nurodomas 21 straipsnyje nurodytoje daugiametėje programoje.

3. Fondo finansuojama veikla atitinka Sutarties ir pagal ją priimtų teisės aktų nuostatas.

▼B*9 straipsnis***Programavimas**

1. Fondo tikslai įgyvendinami daugiamečio programavimo 2007–2013 m. laikotarpiu, atliekant tarpinę peržiūrą pagal 24 straipsnį. Daugiamečio programavimo sistema apima prioritetus ir valdymo, sprendimų priėmimo, audito ir tvirtinimo procesą.
2. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos vykdametines darbo programas.

*10 straipsnis***Subsidiarumas ir proporcinga intervencija**

1. Už 21 ir 23 straipsniuose nurodytų daugiamečių ir metinių programų įgyvendinimą atsako valstybės narės atitinkamu teritoriniu lygiu pagal kiekvienai valstybei narei būdingą institucinę sistemą. Ši pareiga vykdoma vadovaujantis šiuo sprendimu.
2. Dėl audito nuostatų, Komisijos ir valstybių narių naudojamos priemonės priklauso nuo Bendrijos paramos dydžio. Toks pat principas taikomas vertinimo nuostatomis bei daugiamečių ir metinių programų ataskaitoms.

*11 straipsnis***Įgyvendinimo būdai**

1. Fondui skirtas Bendrijos biudžetas vykdomas Finansinio reglamento 53 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta tvarka, išskyrus šio sprendimo 7 straipsnyje nurodytus Bendrijos veiksmus ir 17 straipsnyje nurodytą techninę pagalbą.
2. Komisija atlieka savo pareigą vykdyti Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą:
  - a) 34 straipsnyje nustatyta tvarka tikrindama, ar valstybėse narėse yra ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistemos;
  - b) nukeldama arba sustabdydama visus mokėjimus ar jų dalį 43 ir 44 straipsniuose nustatyta tvarka jeigu nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos veikia netinkamai, ir taikydama bet kokias kitas reikalingas finansines pataisas 47 ir 48 straipsniuose nustatyta tvarka.
3. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios šalys dalyvauja fonde pagal šį sprendimą.
4. Sudaromi susitarimai, kuriuose nustatomos tokiam dalyvavimui būtinos papildomos taisyklės, įskaitant nuostatas, užtikrinančias Bendrijos finansinių interesų ir Audito Rūmų audito įgaliojimų apsaugą.

▼B*12 straipsnis***Partnerystė**

1. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi esamų nacionalinių taisyklių ir praktikos, organizuoja partnerystę su institucijomis ir organais, kurie, priklausomai nuo atitinkamos valstybės narės, dalyvauja daugiametės programos įgyvendinime arba gali suteikti naudingą įnašą jos vystymui.

Tokios institucijos ir organai gali būti kompetentingos regioninės, vietos, miesto ar kitos viešosios institucijos, tarptautinės organizacijos, visų pirma Jungtinių Tautų vyriausiasis pabėgėlių reikalų komisaras (JTVPK), taip pat pilietinei visuomenei atstovaujantys subjektai, pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacijos arba socialiniai partneriai.

2. Tokia partnerystė vykdoma visiškai laikantis atitinkamos institucinės, teisinės ir finansinės kiekvienos kategorijos partnerių jurisdikcijos.

III SKYRIUS

FINANSINĖ STRUKTŪRA*13 straipsnis***Visuotinės lėšos**

1. Finansinis paketas šiam sprendimui įgyvendinti laikotarpiu nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. yra 1 820 milijonų EUR.

2. Metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydamas finansinės struktūros ribų.

3. Komisija preliminariai paskirsto metinius išteklius kiekvienai valstybei narėi pagal 14 straipsnyje nustatytus kriterijus.

*14 straipsnis***Metinis išteklių paskirstymas reikalavimus atitinkantiems veiksams valstybėse narėse**

1. Turimi metiniai ištekliai valstybėms narėms paskirstomi taip:

- a) 30 % išorės sausumos sienoms;
- b) 35 % išorės jūrų sienoms;
- c) 20 % oro uostams;
- d) 15 % konsulinėms įstaigoms.

2. Pagal 1 dalies a punktą skiriami ištekliai valstybėms narėms paskirstomi taip:

- a) 70 % už išorės sienos ilgį, kuris taikant svertinius koeficientus bus apskaičiuotas kiekvienai konkrečiai daliai, nustatytai pagal 15 straipsnio 3 dalies a punktą; ir
- b) 30 % darbo krūviui prie jų išorės sausumos sienų, nustatytam pagal 7 dalies a punktą.

3. Pagal 1 dalies b punktą skiriami ištekliai valstybėms narėms paskirstomi taip:

▼B

- a) 70 % už išorės sienos ilgį, kuris taikant svertinius koeficientus bus apskaičiuotas kiekvienai konkrečiai daliai, nustatyta pagal 15 straipsnio 3 dalies b punktą; ir
- b) 30 % darbo krūviui prie jų išorės jūrų sienų, nustatytam pagal 7 dalies a punktą.
4. Pagal 1 dalies c punktą skiriami ištekliai valstybėms narėms paskirstomi pagal darbo krūvį oro uostuose, nustatyta pagal 7 straipsnio b punktą.
5. Pagal 1 dalies d punktą skiriami ištekliai valstybėms narėms paskirstomi taip:
- a) 50 % už 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001, nustatančio trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus ⁽¹⁾, I priede išvardytose šalyse esančių valstybių narių konsulinių įstaigų skaičių; ir
- b) 50 % už darbo krūvį, susijusį su vizų politikos valstybių narių konsulinėse įstaigose, esančiose Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I priede išvardytose šalyse, valdymu, nustatyta pagal šio straipsnio 7 dalies c punktą.
6. Siekiant kasmet paskirstyti išteklius pagal 1 dalies a ir b punktus
- a) atsižvelgiama į 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 866/2004 dėl režimo pagal Stojimo akto 10 protokolo 2 straipsnį ⁽²⁾ 1 straipsnyje nurodytą teritorijas skiriančią liniją, nors tai ir nėra išorės sausumos siena, jei taikomos 2003 m. Stojimo akto 10 protokolo 1 straipsnio nuostatos, tačiau neatsižvelgiama į jūrų sienos ilgį į šiaurę nuo tos linijos;
- b) išorės jūrų sienos – valstybių narių teritorinės jūros išorinė riba, nustatyta pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 4–16 straipsnius. Tačiau tais atvejais, kai siekiant užkirsti kelią nelegaliai migracijai arba neteisėtam atvykimui reikia reguliariai vykdyti plataus masto operacijas, minėta riba laikoma didelės rizikos teritorijos išorinė riba. Ji nustatoma atsižvelgiant į atitinkamų valstybių narių pateiktus pastarųjų dvejų metų veiklos duomenis. Sąvokos „išorės jūrų sienos“ apibrėžimas naudojamas tik šiame sprendime, o atliekant visas operacijas laikomasi tarptautinės teisės.
7. Darbo krūvio apskaičiavimas grindžiamas ankstesnių dvejų metų vidutiniais duomenimis apie šiuos veiksnius:
- a) prie išorės sausumos sienų ir išorės jūrų sienų:
- i) asmenų, kertančių išorės sienas per nustatytus sienų perėjimo punktus, skaičių;
- ii) trečiųjų šalių piliečių, kuriems prie išorės sienų buvo neleista atvykti, skaičių;
- iii) trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti neteisėtai kirtę išorės sieną, skaičių, įskaitant jūroje sulaikytų asmenų skaičių;

⁽¹⁾ OL L 81, 2001 3 21, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 851/2005 (OL L 141, 2005 6 4, p. 3).

⁽²⁾ OL L 161, 2004 4 30, p. 128. Ištaisyta redakcija OL L 206, 2004 6 9, p. 51. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1283/2005 (OL L 203, 2005 8 4, p. 8).

▼ B

b) oro uostuose:

- i) asmenų, kertančių išorės sienas per nustatytus sienų perėjimo punktus, skaičių;
- ii) trečiųjų šalių piliečių, kuriems prie išorės sienų buvo neleista atvykti, skaičių;

c) konsulinėse įstaigose:

prašymų išduoti vizą skaičių.

2007 m. darbo krūvio apskaičiavimas bus pagrįstas tik 2005 m. skaičiais.

8. Pagal 15 straipsnį Agentūra nustato svertinius koeficientus, kaip nurodyta 2 ir 3 dalyse.

9. Atsižvelgiant į išorės sausumos sienų ilgį, nurodytą 2 straipsnio a punkte, apskaičiuojant metinį išteklių paskirstymą neatsižvelgiama į laikinas išorės sienas. Tačiau atsižvelgiama į laikinas išorės sienas tarp valstybės narės, įstojusios į Europos Sąjungą iki 2004 m. gegužės 1 d. ir valstybės narės, įstojusios po 2004 m. gegužės 1 d.

10. 7 dalyje nurodyti darbo krūvio orientaciniai duomenys yra paskiausi Komisijos (Eurostato) pateikti statistiniai duomenys, grindžiami duomenimis, kuriuos pagal Bendrijos teisę pateikė valstybės narės.

Jei valstybės narės nepateikė Komisijai (Eurostatui) atitinkamų statistinių duomenų, jos kuo greičiau pateikia preliminarius duomenis.

Prieš priimdama šiuos duomenis kaip orientacinius duomenis, Komisija (Eurostatas) remdamasi įprastomis veiklos procedūromis įvertina statistinės informacijos kokybę, palyginamumą ir išsamumą. Komisijos (Eurostato) prašymu valstybės narės pateikia visą nurodytiems veiksams atlikti būtiną informaciją.

11. Jei orientacinių duomenų, kurie būtų pagal Bendrijos teisę Komisijos (Eurostato) pateikti statistiniai duomenys, nėra, valstybės narės iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. pateikia Komisijai preliminarius duomenis, kad būtų apskaičiuota kitais metais joms paskirtina suma pagal 23 straipsnio 2 dalį.

Prieš priimdama šiuos duomenis kaip orientacinius duomenis, Komisija (Eurostatas) remdamasi įprastomis veiklos procedūromis gali įvertinti statistinės informacijos kokybę, palyginamumą ir išsamumą. Komisijos (Eurostato) prašymu valstybės narės pateikia visą nurodytiems veiksams atlikti būtiną informaciją.

12. Skiriant 1 dalyje nurodytus išteklius neįtraukiami 6 ir 19 straipsnių tikslams skirti ištekliai. 6 straipsnio tikslams skiriami ištekliai neviršija 108 milijonų EUR per 2007–2013 m. laikotarpį.

15 straipsnis

Agentūros atliekama rizikos analizė siekiant atlikti metinį išteklių paskirstymą

1. Agentūra, nustatydamą 14 straipsnio 8 dalyje nurodytą svertinį koeficientą, iki kiekvienų metų balandžio 1 d. pateikia Komisijai konkrečią ataskaitą, kurioje išdėstyti pasienio stebėjimo vykdymo sunkumai ir situacija prie valstybių narių išorės sienų, atkreipiant didelį dėmesį į ypatingą valstybių narių artumą prie teritorijų, praėjusiais metais pasižymėjusių didele nelegalios migracijos rizika, taip pat atsižvelgiant į neteisėtai į šias valstybės nares atvykusių asmenų skaičių ir į šių valstybių narių dydį.

2. Pagal Reglamento (EB) Nr. 2007/2004 4 straipsnyje nurodytą Bendros integruotos rizikos analizės modelį šioje ataskaitoje analizuojamos per praėjusius metus valstybių narių išorės sienų saugumui poveikį dariusios grėsmės, atsižvelgiant į politikos, ekonomikos ir socialinius pokyčius atitinkamose trečiosiose šalyse, visų pirma kaimyninėse trečiosiose šalyse, bei išdėstomos galimos migracinių srautų ir neteisėtos veiklos prie išorės sienų ateities tendencijos.

Ši rizikos analizė pirmiausia grindžiama toliau nurodyta informacija, kurią surinko Agentūra, pateikė valstybės narės arba kuri yra gauta iš Komisijos (Eurostato):

- a) trečiųjų šalių piliečių, kuriems prie išorės sienų buvo neleista atvykti, skaičius;
- b) trečiųjų šalių piliečių, kurie buvo sulaikyti neteisėtai kertantys ar bandantys kirsti išorės sieną, skaičius;
- c) sulaikytų tarpininkų, kurie sąmoningai padėjo neteisėtai atvykti trečiųjų šalių piliečiams, skaičius;
- d) suklastotų ar padirbtų kelionės dokumentų skaičius ir nepagrįstai išduotų kelionės dokumentų ir vizų, pastebėtų sienos perėjimo punktuose pagal Šengeno sienų kodeksą, skaičius.

Jei orientacinius duomenis, kaip statistiką pateikė ne Komisija (Eurostatas), o valstybės narės, Agentūra gali paprašyti, kad šios valstybės narės pateiktų būtiną informaciją, kad būtų galima įvertinti statistinės informacijos kokybę, palyginamumą ir išsamumą. Agentūra gali paprašyti Komisijos (Eurostato) pagalbos atliekant tokį įvertinimą.

3. Pagal 1 ir 2 dalis ataskaitoje taip pat nustatomas dabartinis grėsmės prie kiekvienos valstybės narės išorės sienų lygis ir kiekvienai tos konkrečios valstybės narės išorės sienos daliai nustatomas konkretus svertinis koeficientas:

- a) išorės sausumos siena:
  - i) normali grėsmė – koeficientas 1
  - ii) vidutinė grėsmė – koeficientas 1,5
  - iii) didelė grėsmė – koeficientas 3;
- b) išorės jūrų siena
  - i) minimali grėsmė – koeficientas 0
  - ii) normali grėsmė – koeficientas 1
  - iii) vidutinė grėsmė – koeficientas 3

▼B

iv) didelė grėsmė – koeficientas 8.

*16 straipsnis***Finansavimo struktūra**

1. Fondo finansinė parama teikiama dotacijų forma.
2. Fondo remiami veiksmai bendrai finansuojami iš viešųjų arba privačių šaltinių, veiksmais nesiekama pelno ir jie neatitinka reikalavimų finansavimui iš kitų šaltinių, numatytų Europos Sąjungos bendrajame biudžete.
3. Fondo asignavimai papildo viešąsias arba jas atitinkančias išlaidas, kurias valstybės narės skiria šio sprendimo reglamentuojamoms priemonėms.

▼M1

4. Sąjungos parama remiamiems projektams pagal 4 straipsnį valstybėse narėse įgyvendinamų veiksnių atveju neviršija 50 % visų konkretaus veiksmo išlaidų.

Parama gali būti padidinta iki 75 % projektams, skirtiems konkrečioms prioritetams, nustatytiems 20 straipsnyje nurodytose strateginėse gairėse.

Sąjungos parama didinama iki 75 % valstybėse narėse, kurios gauna Sanglaudos fondo finansavimą.

Sąjungos parama valstybėje narėje gali būti padidinta 20 procentinių punktų, jeigu ji savo metinės programos projekto pateikimo pagal šio sprendimo 23 straipsnio 3 dalį arba savo peržiūrėtos metinės programos projekto pateikimo pagal Komisijos sprendimo 2008/456/EB ⁽¹⁾ 23 straipsnį metu atitinka vieną iš šių sąlygų:

- a) vidutinės trukmės finansinė pagalba jai teikiama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 ⁽²⁾;
- b) finansinė pagalba jai teikiama pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010 ⁽³⁾ arba anksčiau nei 2010 m. gegužės 13 d. finansinę pagalbą jai teikė kitos euro zonos valstybės narės; arba
- c) finansinė pagalba jai teikiama pagal tarpvyriausybinių susitarimų, pasiektą steigiant Europos finansinio stabilumo fondą, arba Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartį.

Atitinkama valstybė narė pateikia Komisijai raštišką pareiškimą kartu su savo metinės programos projektu arba peržiūrėtos metinės programos projektu ir patvirtina, kad ji atitinka vieną iš ketvirtos pastraipos a, b ar c punkte nurodytų sąlygų.

Projektas ir toliau gali būti bendrai finansuojamas taikant padidintą normą nepriklausomai nuo to, ar susijusios metinės programos įgyvendinimo laikotarpiu vis dar laikomasi vienos iš ketvirtos pastraipos a, b ar c punkte nurodytų sąlygų.

▼B

5. Įgyvendindamos IV skyriuje numatytą nacionalinį programavimą, valstybės narės atranka finansuotinus projektus remdamosi šiais būtiniausiais kriterijais:

- a) padėtimi ir reikalavimais atitinkamoje valstybėje narėje;

⁽¹⁾ OL L 167, 2008 6 27, p. 1.

⁽²⁾ OL L 53, 2002 2 23, p. 1.

⁽³⁾ OL L 118, 2010 5 12, p. 1.

▼B

- b) išlaidų ekonominiu efektyvumu, *inter alia* atsižvelgiant į su projektu susijusių asmenų skaičių;
  - c) organizacijos, kuri kreipiasi dėl finansavimo, ir kiekvieno organizacijos partnerio patirtimi, kompetencija, patikimumu ir finansiniu įnašu;
  - d) kiek projektas papildo kitus iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto arba kaip nacionalinių programų dalis finansuojamus veiksmus.
6. Paprastai Bendrijos finansinė pagalba fondo remiamiems veiksams suteikiama ne ilgesniam nei trejų metų laikotarpiui, atsižvelgiant į reguliarias pažangos ataskaitas.

*17 straipsnis***Komisijos iniciatyva teikiama techninė pagalba**

1. Komisijos iniciatyva ir (arba) jos vardu fondas, neviršydamas 500 000 EUR savo metinių asignavimų viršutinės ribos, gali finansuoti parengiamąsias priemones, stebėsenos, administracinės ir techninės pagalbos, taip pat įvertinimo, audito ir tikrinimo priemones, reikalingas šiam sprendimui įgyvendinti.
2. Minėtos priemonės yra šios:
  - a) su fondo veikla susiję (įskaitant bendrojo pobūdžio) tyrimai, įvertinimai, ekspertų ataskaitos ir statistiniai duomenys;
  - b) informavimo priemonės, skirtos valstybėms narėms, galutiniams naudos gavėjams ir plačiajai visuomenei, įskaitant informavimo kampanijas ir iš fondo lėšų finansuojamų projektų bendrą duomenų bazę;
  - c) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, tikrinimo ir įvertinimo sistemų įrengimas, eksploatavimas ir sujungimas;
  - d) bendros įvertinimo ir stebėsenos sistemos bei rodiklių sistemų, prireikus atsižvelgiant į nacionalinius rodiklius, kūrimas;
  - e) vertinimo metodų tobulinimas ir keitimasis informacija apie praktiką šioje srityje;
  - f) valstybių narių paskirtoms institucijoms pagal 27 straipsnį skirtos informavimo ir mokymo priemonės, papildančios valstybių narių pastangas teikti konsultacijas savo institucijoms pagal 33 straipsnio 2 dalį.

*18 straipsnis***Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė pagalba**

1. Valstybės narės iniciatyva kiekvienos metinės programos atveju fondas gali finansuoti parengiamąsias priemones, valdymo, stebėsenos, įvertinimo, informavimo ir kontrolės priemones bei priemones, skirtas fondo įgyvendinimo administracinių gebėjimų sustiprinimui.
2. Techninei pagalbai pagal kiekvieną metinę programą skirta suma neviršija:
  - a) 2007–2010 m. laikotarpiu 7 % visos tai valstybei narei skirtos metinės bendro finansavimo sumos, pridėjus 30 000 EUR; ir

▼B

- b) 2011–2013 m. laikotarpiui 4 % visos tai valstybei narei skirtos metinės bendro finansavimo sumos, pridėjus 30 000 EUR.

*19 straipsnis***Konkretūs veiksmai**

1. Kiekvienais metais Komisija sudaro konkrečių veikslių, kuriuos, prireikus bendradarbiaudama su Agentūra, turi atlikti valstybės narės ir kuriais, sprendžiant 15 straipsnyje minimos rizikos analizėse nustatytus trūkumus strateginiuose pasienio taškuose, prisidedama prie europinės bendros integruotos sienų valdymo sistemos plėtojimo, sąrašą.
2. 7 straipsnio 3 dalyje nurodytoje metinėje darbo programoje išdėstoma šių veikslių finansavimo programa, nurodant tikslus ir įvertinimo kriterijus.
3. Pasirinktų veikslių sąrašas priimamas 56 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.
4. Konkretiems veiksliams skiriama finansinė fondo parama skiriama ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui ir neviršija 80 % kiekvieno veiksmo išlaidų.
5. Šiems veiksliams skiriamos metinės lėšos neviršija 10 milijonų EUR. Po 3 dalyje nurodyto pasirinkimo liekančios lėšos gali būti naudojamos finansuoti veiksmus, kaip apibrėžta 7 straipsnyje.

IV SKYRIUS

PROGRAMAVIMAS*20 straipsnis***Strateginių gairių priėmimas**

1. Komisija priima strategines gaires, kuriose išdėstyta fondo intervencijos sistema, atsižvelgdama į Bendrijos teisės aktų išorės sienų ir vizų politikos srityje plėtojimo ir įgyvendinimo pažangą bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą daugiametės programos laikotarpiui.
2. 3 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų bendrųjų tikslų atžvilgiu tose gairėse visų pirma įgyvendinami Bendrijos prioritetai, siekiant, kad toliau laipsniškai būtų kuriama bendra integruota išorės sienų valdymo sistema ir stiprinama Sąjungos išorės sienų kontrolė bei stebėjimas.
3. 3 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyto bendrojo tikslo atžvilgiu tose gairėse visų pirma įgyvendinami Bendrijos prioritetai, siekiant toliau plėtoti bendrąją vizų politiką, priklausančią daugiasluoksnei sistemai, kurios tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas teisėtoms kelionėms ir spręsti nelegalios imigracijos problemas gerinant administracinę praktiką vietos konsulinėse misijose.
4. Komisija priima su daugiamečio programavimo laikotarpiu susijusias strategines gaires iki 2007 m. liepos 31 d.
5. Strateginės gairės priimamos taikant 56 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Šios strateginės gairės, jas priėmus, pridedamos prie šio sprendimo kaip priedas.

*21 straipsnis***Nacionalinių daugiamečių programų rengimas ir tvirtinimas**

1. Remdamasi 20 straipsnyje nurodytomis strateginėmis gairėmis, kiekviena valstybė narė pasiūlo daugiametės programos projektą, kurį sudaro:

- a) dabartinės padėties toje valstybėje narėje, susijusios su infrastruktūra, įranga, transporto priemonėmis, informacinių ir ryšių technologijų sistemomis ir personalo, dirbančio atitinkamai pasienio ir konsulinėse institucijose, mokymu ir švietimu, aprašymas;
- b) atitinkamos valstybės narės reikalavimų, susijusių su infrastruktūra, įranga, transporto priemonėmis, informacinių ir ryšių technologijų sistemomis ir personalo, dirbančio atitinkamai pasienio ir konsulinėse įstaigose, rengimu ir mokymu, analizė ir veiklos tikslų, skirtų tų reikalavimų įgyvendinimui daugiametės programos apimamu laikotarpiu, nurodymas;
- c) tinkamos strategijos šiems tikslams pasiekti ir jų pasiekimui taikomų prioritetų pristatymas bei veiksmų, kuriais numatoma įgyvendinti tuos prioritetus, aprašymas;
- d) nurodymas, ar ta strategija suderinama su kitomis regioninėmis, nacionalinėmis ir Bendrijos priemonėmis;
- e) informacija apie prioritetus ir jų konkrečius tikslus. Tie tikslai įvertinami naudojant ribotą rodiklių skaičių, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Remiantis rodikliais turi būti galima įvertinti pažangą, lyginant ją su pradine padėtimi, ir prioritetines kryptis įgyvendinančių tikslų veiksmingumą;
- f) metodo, pasirinkto 12 straipsnyje nustatytam partnerystės principui įgyvendinti, aprašymas;
- g) finansavimo plano projektas, kuriame dėl kiekvieno prioriteto ir kiekvienos metinės programos nustatoma siūloma fondo finansinė parama bei bendro finansavimo iš viešojo ar privataus sektoriaus bendra suma;
- h) nuostatos, užtikrinančios daugiametės programos paskelbimą.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai savo daugiamečių programų projektus ne vėliau kaip per keturis mėnesius po to, kai Komisija pateikė strategines gaires.

3. Siekdama patvirtinti daugiametės programos projektą, Komisija išnagrinėja:

- a) daugiametės programos projekto suderinamumą su fondo tikslais ir 20 straipsnyje apibrėžtomis strateginėmis gairėmis;
- b) daugiametės programos projekte numatytų veiksmų aktualumą atsižvelgiant į siūlomą strategiją;
- c) valdymo ir kontrolės priemonių, kurias valstybė narė nustatė siekdama įgyvendinti fondo intervencijas, atitiktį šiame sprendime išdėstytoms nuostatoms;
- d) daugiametės programos projekto atitiktį Bendrijos teisei, visų pirma Bendrijos teisei, kuria siekiama užtikrinti laisvą asmenų judėjimą ir kartu su tiesiogiai susijusiomis lydinčiomis priemonėmis dėl išorės sienų kontrolės, prieglobsčio suteikimo ir imigracijos.

▼B

4. Jeigu Komisija mano, kad daugiametės programos projektas nesuderinamas su strateginėmis gairėmis ir (arba) neatitinka šio sprendimo nuostatų, nustatančių valdymo ir kontrolės sistemas, arba Bendrijos teisės, ji paragina atitinkamą valstybę narę suteikti visą reikiamą papildomą informaciją ir prirėikus atitinkamai patikslinti daugiametės programos projektą.

5. Kiekvieną daugiametę programą Komisija patvirtina pagal 56 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą per tris mėnesius nuo jos oficialaus pateikimo.

*22 straipsnis***Daugiamečių programų patikslinimas**

1. Atitinkamos valstybės narės arba Komisijos iniciatyva daugiametė programa peržiūrima ir prirėikus patikslinama likusiam programavimo laikotarpiui, siekiant geriau arba kitaip atsižvelgti į Bendrijos prioritetus. Daugiametės programos gali būti peržiūrimos atsižvelgiant į įvertinimus ir (arba) iškilus įgyvendinimo sunkumams.

2. Komisija kuo skubiau priima sprendimą, patvirtinantį daugiametės programos patikslinimą, po to, kai atitinkama valstybė narė oficialiai dėl to pateikia prašymą. Daugiametė programa patikslinama 56 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

*23 straipsnis***Metinės programos**

1. Komisijos patvirtintos daugiametės programos įgyvendinamos vykdant metines programas.

2. Iki kiekvienų metų liepos 1 d. Komisija pateikia valstybėms narėms sumų, kurios joms turi būti skirtos kitais metais iš visų asignavimų, skirtų pagal kasmetinę biudžeto sudarymo procedūrą, sąmatą, apskaičiuotą 14 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Iki kiekvienų metų lapkričio 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia pagal daugiametę programą parengtą kitų metų metinės programos projektą, kurį sudaro:

- a) pagal metinę programą finansuotinių projektų bendrosios atrankos taisyklės;
- b) pagal metinę programą remtinių veiksmų aprašymas;
- c) siūlomas fondo paramos paskirstymas įvairiems programos veiksmams ir prašomos sumos techninei pagalbai pagal 18 straipsnį, siekiant įgyvendinti metinę programą, nurodymas.

4. Nagrinėdama valstybės narės metinės programos projektą, Komisija atsižvelgia į galutinę fondui pagal biudžeto sudarymo procedūrą skirtų asignavimų sumą.

▼B

Per mėnesį nuo metinės programos projekto oficialaus pateikimo, Komisija informuoja atitinkamą valstybę narę, ar ji gali jį patvirtinti. Jeigu metinės programos projektas nesuderinama su daugiamete programa, Komisija paprašo tos valstybės narės pateikti visą reikiamą informaciją ir prireikus atitinkamai patikslinti metinės programos projektą.

Iki atitinkamų metų kovo 1 d. Komisija priima sprendimą dėl finansavimo, patvirtinantį metinę programą. Sprendime nurodoma atitinkamai valstybei narei skiriama suma ir laikotarpis, kuriuo galima turėti reikalavimus atitinkančių išlaidų.

5. Siekiant atsižvelgti į tinkamai pagrįstus nepaprastosios padėties atvejus, kurių nebuvo įmanoma numatyti tvirtinant metinę programą ir dėl kurių reikia imtis skubių veiksmų, valstybė narė gali patikslinti iki 10 % fondo finansinės paramos paskirstymą įvairiems metinėje programoje išvardytiems veiksams arba skirti iki 10 % paskirstytos sumos kitiems veiksams pagal šį sprendimą. Atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie patikslintą metinę programą.

*24 straipsnis***Tarpinė daugiamečių programos peržiūra**

1. Komisija peržiūri strategines gaires ir prireikus iki 2010 m. kovo 31 d. priima naujas 2011–2013 m. laikotarpio strategines gaires.
2. Jeigu priimamos tokios patikslintos strateginės gairės, kiekviena valstybė narė iš naujo išnagrinėja savo daugiamečių programą ir prireikus ją patikslina.
3. 21 straipsnyje išdėstytos nacionalinių daugiamečių programų rengimo ir tvirtinimo taisyklės taikomos *mutatis mutandis* rengiant ir tvirtinant šias patikslintas daugiamečių programas.
4. Patikslintos strateginės gairės priimamos pagal 56 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

V SKYRIUS

VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS*25 straipsnis***Įgyvendinimas**

Komisija yra atsakinga už šio sprendimo įgyvendinimą ir priima reikalingas įgyvendinimo taisykles.

*26 straipsnis***Valdymo ir kontrolės sistemų bendrieji principai**

Valstybių narių parengtų daugiamečių programų valdymo ir kontrolės sistemose:

- a) apibrėžiamos atitinkamų valdymo ir kontrolės įstaigų funkcijos ir paskirstomos kiekvienos įstaigos funkcijos;

▼ B

- b) numatoma, kad turi būti laikomasi principo, kad šių įstaigų funkcijos ir funkcijos šiose įstaigose yra atskirtos;
- c) numatomi pakankami ištekliai kiekvienai įstaigai paskirtoms funkcijoms vykdyti fondo bendrai finansuojamų veiksmų įgyvendinimo laikotarpiu;
- d) numatomos procedūros, užtikrinančios pagal metines programas deklaruojamų išlaidų teisingumą ir tvarkingumą;
- e) numatomos patikimos kompiuterizuotos apskaitos, stebėsenos ir finansinės atskaitomybės sistemos;
- f) numatoma ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistema tais atvejais, kai atsakinga įstaiga patiki vykdyti užduotis kitai įstaigai;
- g) numatomi atliktinų funkcijų procedūrų vadovai;
- h) numatomas sistemos veikimo auditas;
- i) numatomos tinkamos audito sekos užtikrinimo sistemos ir procedūros;
- j) numatomos informavimo apie pažeidimus ir pažeidimų stebėsenos bei neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo procedūros.

*27 straipsnis***Institucijų paskyrimas**

1. Savo daugiametei programai ir metinėms programoms įgyvendinti valstybė narė paskiria:
  - a) atsakingą instituciją: valstybės narės veikiančią įstaigą, nacionalinę valdžios instituciją arba įstaigą, paskirtą valstybės narės, arba įstaigą, kurios veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė ir kuri teikia viešąsias paslaugas; ši įstaiga yra atsakinga už fondo remiamų daugiametės programos ir metinių programų valdymą ir tiesiogiai palaiko visus ryšius su Komisija;
  - b) tvirtinančiąją instituciją: nacionalinę valdžios instituciją arba įstaigą, arba asmenį, veikiantį kaip tokia įstaiga ar institucija, valstybės narės paskirtą tvirtinti išlaidų deklaracijas prieš siunčiant jas Komisijai;
  - c) audito instituciją: nacionalinę valdžios instituciją arba įstaigą, funkciškai nepriklausomą nuo atsakingos institucijos ir tvirtinančiosios institucijos, paskirtą valstybės narės ir turinčią užtikrinti veiksmingą valdymo bei kontrolės sistemos veikimą;
  - d) pririnkus, įgaliotąją instituciją.
2. Valstybė narė nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su 1 dalyje nurodytomis institucijomis bei jų santykius su Komisija.
3. Atsižvelgiant į 26 straipsnio b punktą, kelių arba visų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų institucijų būstinė gali būti toje pačioje įstaigoje.
4. Komisija priima 28–32 straipsnių įgyvendinimo taisykles pagal 56 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

▼ B*28 straipsnis***Atsakinga institucija**

1. Atsakinga institucija atitinka tokias būtiniausias sąlygas:
  - a) turi juridinio asmens statusą, išskyrus atvejus, kai ji yra valstybės narės veikianti įstaiga;
  - b) turi nesudėtingam ryšių palaikymui su įvairiais vartotojais ir kitų valstybių narių atsakingomis įstaigomis bei Komisija reikalingą infrastruktūrą;
  - c) dirba administracinėje aplinkoje, leidžiančioje jai tinkamai vykdyti savo užduotis ir išvengti interesų konflikto;
  - d) turi galimybę taikyti Bendrijos fondo valdymo taisykles;
  - e) turi finansinius ir valdymo pajėgumus, proporcingus Bendrijos lėšų, kurias ji bus paprašyta valdyti, apimčiai;
  - f) turi tinkamos profesinės kvalifikacijos personalą administraciniam darbui tarptautinėje aplinkoje atlikti.
2. Valstybė narė teikia atsakingai institucijai pakankamą finansavimą, kad ši galėtų tinkamai toliau atlikti savo užduotis 2007–2013 m. laikotarpiu.
3. Komisija gali padėti valstybėms narėms apmokyti personalą, visų pirma dėl teisingo V–IX skyrių taikymo.

*29 straipsnis***Atsakingos institucijos užduotys**

1. Atsakinga institucija yra atsakinga už daugiamečių programų valdymą ir įgyvendinimą pagal patikimo finansų valdymo principą.

Visų pirma ji:

  - a) konsultuojasi su partneriais pagal 12 straipsnį;
  - b) teikia Komisijai pasiūlymus dėl 21 ir 23 straipsniuose nurodytų daugiamečių ir metinių programų;
  - c) prireikus organizuoja ir skelbia konkursus ir kvietimus teikti pasiūlymus;
  - d) organizuoja projektų bendram fondo finansavimui atranką, pagal 16 straipsnio 5 dalyje išdėstytus kriterijus;
  - e) gauna Komisijos vykdomą mokėjimą ir vykdo mokėjimą galutiniam naudos gavėjams;
  - f) užtikrina bendro finansavimo iš fondo ir iš kitų atitinkamų nacionalinių ir Bendrijos finansinių priemonių nuoseklumą ir papildomumą;
  - g) stebi bendrai finansuojamų produktų tiekimą ir paslaugų teikimą bei įsitikina, kad už veiksmus deklaruotos išlaidos iš tiesų buvo patirtos ir atitinka Bendrijos bei nacionalines taisykles;

▼B

- h) užtikrina, kad būtų įdiegta kompiuterizuota apskaitos įrašų apie kiekvieną pagal metines programas vykdomą veiksmą registravimo bei saugojimo sistema ir kad būtų renkami finansų valdymui, stebėsenai, kontrolei bei vertinimui reikalingi duomenys apie įgyvendinimą;
  - i) užtikrina, kad galutiniai naudos gavėjai ir kitos įstaigos, įgyvendinančios iš fondo bendrai finansuojamus veiksmus, turėtų atskirą apskaitos sistemą arba atitinkamą apskaitos kodeksą visiems su veiksmu susijusiems sandoriams, nepažeidžiant nacionalinių apskaitos taisyklių;
  - j) užtikrina, kad 51 straipsnyje nurodyti fondo vertinimai būtų atliekami laikantis 52 straipsnio 2 dalyje nustatytų terminų ir atitiktų kokybės standartus, dėl kurių susitaria Komisija ir valstybė narė;
  - k) nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditu susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 45 straipsnyje nurodytų reikalavimų;
  - l) užtikrina, kad 32 straipsnio 1 dalyje apibrėžtam auditui atlikti audito institucija gautų visą reikiamą informaciją apie naudojamas valdymo procedūras ir iš fondo bendrai finansuojamus projektus;
  - m) užtikrina, kad tvirtinanti institucija gautų visą būtiną informaciją apie tvirtinimo tikslu atliktas su išlaidomis susijusias procedūras ir patikrinimus;
  - n) rengia ir Komisijai teikia pažangos ir galutinės ataskaitas dėl metinių programų įgyvendinimo, tvirtinančiosios institucijos patvirtintų išlaidų deklaracijų ir prašymų dėl mokėjimo, atitinkamais atvejais, grąžinamų išlaidų deklaracijas;
  - o) vykdo informavimo ir konsultavimo veiklą; bei skleidžia remiamų veiksmų rezultatus;
  - p) bendradarbiauja su Komisija ir kitų valstybių narių atsakingomis institucijomis;
  - q) patikrina, ar galutiniai naudos gavėjai įgyvendino 35 straipsnio 6 dalyje nurodytas gaires.
2. Atsakingos institucijos valstybėse narėse įgyvendinamų projektų valdymo veiklą galima finansuoti pagal 18 straipsnyje nurodytas techninės pagalbos priemones.

*30 straipsnis***Atsakingos institucijos užduočių delegavimas**

1. Kai visos ar dalis atsakingos institucijos užduočių deleguojamos įgaliotajai institucijai, atsakinga institucija apibrėžia deleguojamų užduočių sritį ir nustato išsamias deleguotų užduočių įgyvendinimo procedūras, atitinkančias 28 straipsnyje nustatytas sąlygas.
2. Į šias procedūras įtraukiamas reguliarus informacijos apie veiksmingą deleguotų užduočių vykdymą ir naudojamų priemonių aprašymo teikimas atsakingai institucijai.

▼B*31 straipsnis***Tvirtinančioji institucija**

1. Tvirtinančioji institucija:
  - a) patvirtina, kad:
    - i) išlaidų deklaracija yra tiksli, gauta naudojant patikimas apskaitos sistemas ir pagrįsta patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais;
    - ii) deklaruotos išlaidos atitinka taikytinas Bendrijos ir nacionalines taisykles ir buvo patirtos atliekant veiksmus, atrinktus pagal programai taikytinus ir Bendrijos bei nacionalines taisykles atitinkančius kriterijus;
  - b) užtikrina, kad tvirtinimo tikslu iš atsakingos institucijos ji gavo tinkamą informaciją apie procedūras ir patikrinimus, atliktus išlaidų deklaracijose įtrauktų išlaidų požiūriu;
  - c) tvirtinimo tikslu atsižvelgia į visų auditų, kuriuos atliko audito institucija ar kurie buvo atlikti jos atsakomybe, rezultatus;
  - d) saugo kompiuterizuotus Komisijai deklaruotų išlaidų apskaitos įrašus;
  - e) tikrina Bendrijos finansavimo, kai dėl pastebėtų pažeidimų buvo nustatyta, jog šis buvo išmokėtas neteisėtai, bei atitinkamais atvejais, ir delspinigių išieškojimą;
  - f) tvarko išieškotinių ir išieškotų sumų apskaitą pagal Europos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas taisykles, kai įmanoma išskaitydama jas iš kitos išlaidų deklaracijos.
2. Tvirtinančios institucijos veiklą, susijusią su valstybėse narėse įgyvendinamais projektais, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje nurodytas techninės pagalbos priemones, jeigu paisoma 27 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

*32 straipsnis***Audito institucija**

1. Audito institucija:
  - a) užtikrina, kad, būtų atliekamas auditas siekiant patikrinti veiksmingą valdymo ir kontrolės sistemos veikimą;
  - b) užtikrina, kad veiksmai būtų audituojami pasirenkant tinkamą imtį deklaruotoms išlaidoms patikrinti, imtis sudaro mažiausiai 10 % visų kiekvienos metinės programos reikalavimus atitinkančių išlaidų;
  - c) per šešis mėnesius nuo daugiametės programos patvirtinimo pateikia Komisijai audito strategiją, kurioje nurodomos a ir b punktuose nurodytą auditą atliksiančios įstaigos, užtikrinant, kad pagrindiniai fondo bendro finansavimo naudos gavėjai būtų audituojami, o auditai būtų tolygiai paskirstyti per visą programavimo laikotarpį.

▼B

2. Kai pagal šį sprendimą paskirta audito institucija taip pat yra paskirta audito institucija pagal Sprendimus Nr. 573/2007/EB, Nr. 575/2007/EB ir 2007/.../EB, arba kai dviem arba daugiau iš šių fondų taikomos bendros sistemos, pagal 1 dalies c punktą galima pateikti bendrą suderintą audito strategiją.
3. Įgyvendinant kiekvieną metinę programą audito institucija parengia ataskaitos projektą, kuriame pateikiama:
  - a) metinė audito ataskaita, kurioje išdėstomos pagal audito strategiją atlikto metinės programos audito išvados ir nurodomi visi programos valdymo ir kontrolės sistemose nustatyti trūkumai;
  - b) remiantis audito institucijos kontrolės ir jos atsakomybe atliktų ir auditų rezultatais – nuomonė apie tai, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikimas deramai užtikrina, kad Komisijai pateiktos išlaidų deklaracijos būtų teisingos ir kad pagrindiniai sandoriai būtų teisėti ir tvarkingi;
  - c) deklaracija, kurioje būtų įvertintas galutinio likučio mokėjimo prašymo arba susigražinimo deklaracijos pagrįstumas ir atitinkamų išlaidų teisėtumas ir tvarkingumas.
4. Audito institucija užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.
5. Auditą, susijusį su valstybės narėse įgyvendinimais projektais, galima finansuoti pagal 18 straipsnyje nurodytas techninės pagalbos priemones, jeigu paisoma 27 straipsnyje nurodytų išimtinių šios institucijos teisių.

VI SKYRIUS

PAREIGOS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

33 *straipsnis***Valstybių narių pareigos**

1. Valstybių narių pareiga – užtikrinti patikimą daugiamečių ir metinių programų finansų valdymą ir pagrindinių sandorių teisėtumą bei tvarkingumą.
2. Valstybės narės užtikrina, kad atsakingos institucijos ir bet kuri įgaliotoji institucija, tvirtinančiosios institucijos, audito institucijos ir kitos susijusios įstaigos gautų tinkamus nurodymus dėl 26–32 straipsniuose nurodytų valdymo ir kontrolės sistemų kūrimo, siekiant užtikrinti, kad Bendrijos finansavimas būtų naudojamas veiksmingai ir teisingai.
3. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso. Jos apie tuos pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja Komisiją apie administracinių ir teisinių procesų eigą.

Kai neįmanoma susigražinti galutiniam naudos gavėjui neteisėtai išmokėtų sumų, atitinkama valstybė narė atsako už prarastų lėšų gražinimą į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą, jeigu nustatoma, kad nuostoliai buvo patirti dėl jos kaltės ar aplaidumo.

▼B

4. Valstybės narės visų pirma atsako už finansinę veiksmų kontrolę ir užtikrina, kad valdymo ir kontrolės sistemos bei auditas būtų įgyvendinami garantuojant tinkamą ir veiksmingą Bendrijos lėšų panaudojimą. Valstybės narės pateikia Komisijai šių sistemų aprašymą.

5. Išsamios 1–4 dalių įgyvendinimo taisyklės priimamos 56 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

*34 straipsnis***Valdymo ir kontrolės sistemos**

1. Prieš Komisijai patvirtinant daugiametę programą pagal 56 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą, valstybės narės užtikrina, kad pagal 26–32 straipsnius būtų sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos. Jų pareiga – užtikrinti, kad sistemos būtų veiksmingos visą programavimo laikotarpį.

2. Valstybės narės kartu su savo daugiametės programos projektu pateikia Komisijai atsakingų, įgaliotųjų ir tvirtinančiųjų institucijų bei vidaus audito sistemų, veikiančių tose institucijose ir įstaigose, audito institucijos ir kitų įstaigų, atliekančių auditą, už kurį ji yra atsakinga, struktūros ir procedūrų aprašą.

3. Komisija peržiūri šios nuostatos taikymą rengiant 2007–2010 m. ataskaitą, nurodytą 52 straipsnio 3 dalyje.

*35 straipsnis***Komisijos pareigos**

1. Komisija 34 straipsnyje nustatyta tvarka įsitikina, kad valstybės narės sukūrė 26–32 straipsnius atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir, remdamasi metinėmis audito ataskaitomis ir savo pačios atliktais auditais, kad sistemos efektyviai veikia programavimo laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant valstybių narių atliekamo audito, Komisijos pareigūnai arba įgalioti Komisijos atstovai gali atlikti patikrinimus vietoje, kartais atlikdami ir metinėse programose numatytų veiksmų auditą, siekiant patikrinti, ar valdymo ir kontrolės sistemos veikia efektyviai, pranešdami apie tai ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

3. Komisija gali reikalauti, kad valstybė narė atliktų patikrinimus vietoje, siekiant patikrinti, ar sistemos veikia teisingai arba, ar vienas ar keli sandoriai yra sudaryti teisingai. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai.

4. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad apie fondo remiamus veiksmus būtų tinkamai informuojama, užtikrinant jų veiksmų viešumą ir tolesnes priemones.

5. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Komisija užtikrina, kad veiksmai atitiktų ir papildytų kitas atitinkamas Bendrijos politikos kryptis, priemones ir iniciatyvas.

▼B

6. Komisija nustato gaires, kad būtų užtikrintas pagal šį sprendimą suteikto finansavimo pastebimumas.

*36 straipsnis***Bendradarbiavimas su valstybių narių audito institucijomis**

1. Komisija bendradarbiauja su audito institucijomis, kad būtų koordinuojami atitinkami jų audito planai ir metodai, ir nedelsdama keičiasi rezultatais, gautais atlikus valdymo ir kontrolės sistemų auditą, siekdama kuo veiksmingiau pasinaudoti kontrolės ištekliais ir išvengti nepagrįsto darbų dubliavimosi.

Komisija pateikia savo pastabas dėl audito strategijos, pateikiamos pagal 32 straipsnį, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo jos gavimo.

2. Nustatydama savo audito strategiją, Komisija nurodo tas metines programas, kurias ji laiko patenkinamomis atsižvelgiant į turimas žinias apie valdymo ir kontrolės sistemas.

Dėl tų programų Komisija gali padaryti išvadą, kad ji iš esmės gali vadovautis valstybių narių pateiktais audito įrodymais, ir kad ji pati atliks patikrinimus vietoje tik tuomet, jei yra įrodymų, kad esama trūkumų sistemose.

VII SKYRIUS

FINANSŲ VALDYMAS

*37 straipsnis***Atitiktis finansavimo reikalavimams – išlaidų deklaracijos**

1. Visose išlaidų deklaracijose nurodoma išlaidų, kurias patyrė galutiniai naudos gavėjai, įgyvendindami veiksmus, suma ir atitinkamai gauta parama iš viešųjų ar privačių lėšų.

2. Išlaidos atitinka galutinių naudos gavėjų atliktą mokėjimą. Jos pagrindžiamos mokėjimą patvirtinančiomis sąskaitomis faktūromis arba lygiavertės įrodomosios vertės apskaitos dokumentais.

3. Išlaidas galima laikyti atitinkančiomis fondo finansavimo reikalavimus tik tada, jeigu faktiškai mokėjimas buvo atliktas ne anksčiau kaip iki 23 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytame sprendime dėl finansavimo, patvirtinančiame metinę programą, nurodytų metų sausio 1 d. Bendrai finansuojami veiksmai negali būti užbaigti iki pirmosios jų atitikties finansavimo reikalavimams dienos.

Išimties tvarka išlaidų, skirtų pagal 2007 m. metines programas remiamų veiksmų įgyvendinimui, atitikties finansavimo reikalavimams laikotarpis yra treji metai.

4. Taisyklės, reglamentuojančios išlaidų, skirtų pagal 4 straipsnį įgyvendintiems veiksams, fondo bendrai finansuojamiems valstybėse narėse, atitiktį finansavimo reikalavimams, priimamos 56 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

38 straipsnis

Mokėjimo galutiniams naudos gavėjams vientisumas

Valstybės narės įsitikina, ar atsakinga institucija užtikrina, kad galutiniai naudos gavėjai kuo greičiau gautų visą paramos sumą iš viešųjų lėšų. Neatskaitomos ir nesulaikomos jokios sumos, taip pat neimamas joks papildomas specialus mokestis ar kitas lygiavertis mokestis, kuris sumažintų šias galutiniams naudos gavėjams skirtas sumas su sąlyga, kad galutiniai naudos gavėjai atitinka visus finansavimo reikalavimus veiksnių ir išlaidų požiūriu.

39 straipsnis

Euro naudojimas

1. Valstybių narių daugiamečių ir metinių programų projektuose, nurodytuose atitinkamai 21 ir 23 straipsniuose, patvirtintose išlaidų deklaracijose, prašymuose dėl mokėjimo, nurodytuose 29 straipsnio 1 dalies n punkte, pateikiamos sumos ir metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitoje, nurodytoje 41 straipsnio 4 dalyje, bei galutinėje metinės programos įgyvendinimo ataskaitoje, nurodytoje 53 straipsnyje, minimos išlaidos nurodomos eurais.

2. 23 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytuose Komisijos sprendimuose dėl finansavimo, patvirtinančiuose valstybių narių metines programas, pateikiami Komisijos įsipareigojimai ir Komisijos mokėjimai apskaičiuojami ir vykdomi eurais.

3. Valstybės narės, kurios prašymo dėl mokėjimo pateikimo metu nėra įsivedusios euro kaip savo valiutos, nacionaline valiuta patirtas išlaidų sumas konvertuoja į eurus. Ši suma konvertuojama į eurus taikant Komisijos mėnesinį valiutos kursą, galiojantį tą mėnesį, kai išlaidos buvo įskaitytos už atitinkamą programą atsakingos institucijos sąskaitose. Šį kursą kiekvieną mėnesį elektroninėmis priemonėmis skelbia Komisija.

4. Kai euras tampa valstybės narės valiuta, 3 dalyje nustatyta konvertavimo tvarka toliau taikoma visoms išlaidoms, užregistruotoms tvirtinančiosios institucijos sąskaitose iki fiksuoto nacionalinės valiutos ir euro konvertavimo kurso įsigaliojimo datos.

40 straipsnis

Įsipareigojimai

Bendrijos biudžetiniai įsipareigojimai prisiimami kiekvienais metais remiantis 23 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytu Komisijos sprendimu dėl finansavimo, patvirtinančiu metinę programą.

41 straipsnis

Mokėjimai. Išankstinis mokėjimas

1. Komisija vykdo fondo paramos mokėjimą pagal biudžetinius įsipareigojimus.

2. Mokėjimus sudaro išankstinis mokėjimas ir likučio mokėjimas. Jie vykdomi valstybės narės paskirtai atsakingai institucijai.

▼B

3. Pirmas išankstinis mokėjimas, lygus 50 % sprendimu dėl finansavimo, patvirtinančiu metinę programą, paskirtos sumos, valstybei narei atliekamas per šešiasdešimt dienų nuo to sprendimo priėmimo.

4. Antras išankstinis mokėjimas atliekamas ne vėliau kaip po trijų mėnesių po to, kai Komisija per du mėnesius nuo oficialaus valstybės narės mokėjimo prašymo pateikimo patvirtina metinės programos įgyvendinimo pažangos ataskaitą ir patvirtintą išlaidų, sudarančių mažiausiai 60 % pradinio mokėjimo sumos, deklaraciją, parengtą pagal 31 straipsnio 1 dalies a punktą ir 37 straipsnį.

Komisijos išmokėto antro išankstinio mokėjimo suma neviršija 50 % bendros sprendimu dėl finansavimo, patvirtinančiu metinę programą, skirtos sumos, arba bet kuriuo atveju, jei valstybė narė nacionaliniu lygiu paskyrė mažesnę sumą, nei sprendime dėl finansavimo, patvirtinančiame metinę programą, nurodyta suma, neviršija valstybės narės pagal metinę programą atrinktiems projektams faktiškai paskirtų Bendrijos lėšų sumos likučio, atėmus pirmą išankstinį mokėjimą.

5. Nuo išankstinio mokėjimo sumos priskaičiuotos palūkanos priskiriamos atitinkamai metinei programai; jos laikomos valstybės narės lėšomis kaip nacionalinė parama iš viešųjų lėšų ir deklaruojamos Komisijai išlaidų deklaravimo, susijusio su atitinkamos metinės programos įgyvendinimo galutine ataskaita, metu.

6. Išankstiniu mokėjimu sumokėtos sumos išskaitomos iš sąskaitų užbaigus metinę programą.

*42 straipsnis***Likučio išmokėjimas**

1. Komisija išmoka likutį, jeigu ne vėliau kaip per devynis mėnesius po sprendime dėl finansavimo, patvirtinančiame metinę programą, nustatyto išlaidų atitikties reikalavimams galutinio termino, gauna šiuos dokumentus:

- a) patvirtintą išlaidų deklaraciją, tinkamai parengtą pagal 31 straipsnio 1 dalies a punktą ir 37 straipsnį, ir prašymą išmokėti likutį arba grąžinamą išlaidų deklaraciją;
- b) galutinę metinės programos įgyvendinimo ataskaitą, nurodytą 53 straipsnyje;
- c) metinę audito ataskaitą, nuomonę ir deklaraciją, numatytas 32 straipsnio 3 dalyje.

Likutis išmokamas priėmus galutinę metinės programos įgyvendinimo ataskaitą ir deklaraciją, kurioje įvertinamas prašymo išmokėti likutį pagrįstumas.

2. Jeigu atsakinga institucija nepateikia 1 dalyje nurodytų dokumentų iki nustatyto termino ir priimtina forma, Komisija panaikina tuos su atitinkama metine programa susijusius biudžetinius įsipareigojimus, pagal kuriuos nebuvo išmokėtos išankstinio finansavimo sumos.

3. 2 dalyje nurodyta automatinio atšaukimo procedūra sustabdoma atitinkamų projektų sumai, kai valstybės narės lygiu 1 dalyje nustatytų dokumentų pateikimo metu vyksta teismo procesas ar administracine tvarka nagrinėjamas skundas, turintis sustabdomąjį poveikį. Valstybė narė pateiktoje galutinėje ataskaitoje pateikia išsamią informaciją apie

▼B

tokius projektus ir kas 6 mėnesius siunčia su tais projektais susijusias pažangos ataskaitas. Per 3 mėnesius nuo teismo proceso ar skundo nagrinėjimo administracine tvarka pabaigos valstybė narė pateikia 1 dalyje nurodytus dokumentus dėl atitinkamų projektų.

4. 1 dalyje nurodytas devynių mėnesių laikotarpis sustabdomas, jeigu Komisija priima sprendimą, kuriuo sustabdomas bendro finansavimo mokėjimas atitinkamai metinei programai pagal 44 straipsnį. Laikotarpis vėl pradamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią valstybei narei pranešama apie 44 straipsnio 3 dalyje nurodytą Komisijos sprendimą.

5. Nepažeidžiant 43 straipsnio, Komisija per šešis mėnesius nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų gavimo informuoja valstybę narę apie išlaidų, kurios Komisijos nuomone yra pripažintinos kaip mokėtinos iš fondo, dydį ir apie bet kokias finansines pataisas, reikalingas dėl skirtumo tarp deklaruotų išlaidų ir pripažintų išlaidų. Valstybė narė savo pastabas pateikia per tris mėnesius.

6. Gavusi valstybės narės pastabas, Komisija per tris mėnesius nusprendžia, kokia išlaidų suma turėtų būti pripažinta kaip mokėtina iš fondo, ir išieško likutį, atsirandantį dėl skirtumo tarp galutinių pripažintų išlaidų ir tai valstybei narei jau sumokėtų sumų.

7. Atsižvelgdama į turimą finansavimą, Komisija išmoka likutį ne vėliau kaip per šešiasdešimt dienų nuo tos dienos, kai ji priima 1 dalyje nurodytus dokumentus. Biudžetinio įsipareigojimo likutis panaikinamas per šešis mėnesius nuo mokėjimo.

*43 straipsnis***Mokėjimo termino nukėlimas**

1. Įgaliotas leidimus duodantis pareigūnas, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente, nukelia mokėjimo terminą ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jeigu:

- a) nacionalinės ar Bendrijos audito įstaigos ataskaitoje yra įrodymų, leidžiančių manyti, kad esama didelių valdymo ir kontrolės sistemų veikimo trūkumų;
- b) tas pareigūnas turi atlikti papildomus patikrinimus gavęs informaciją, kad išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų deklaracijoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo pašalintas.

2. Valstybei narei ir atsakingai institucijai nedelsiant pranešama apie mokėjimo termino nukėlimo priežastis. Mokėjimas nevykdomas tol, kol valstybė narė nesiima reikiamų priemonių.

*44 straipsnis***Mokėjimų sustabdymas**

1. Komisija gali sustabdyti viso arba dalies išankstinio mokėjimo ir likučio mokėjimą, kai:

- a) yra rimtas programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumas, kuris daro įtaką mokėjimo patvirtinimo procedūros patikimumui ir kurio požiriu nebuvo imtasi korekcinų priemonių; arba

▼B

b) išlaidos, nurodytos patvirtintoje išlaidų deklaracijoje, yra susijusios su rimtu pažeidimu, kuris nebuvo ištaisytas; arba

c) valstybė narė nesilaikė savo įsipareigojimų pagal 33 ir 34 straipsnius.

2. Komisija gali nuspręsti sustabdyti išankstinį ir likučio mokėjimą po to, kai suteikia valstybei narei galimybę per tris mėnesius pateikti savo pastabas.

3. Komisija nutraukia išankstinio ir likučio mokėjimo sustabdymą, kai nusprendžia, kad valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, kad sustabdymas būtų nutrauktas.

4. Jeigu valstybė narė nesiima būtinų priemonių, Komisija pagal 48 straipsnį gali priimti sprendimą atšaukti visą grynąją sumą ar jos dalį arba atšaukti Bendrijos paramą metinei programai.

*45 straipsnis***Dokumentų saugojimas**

Nepažeidžiant valstybės pagalbą reglamentuojančių taisyklių pagal Sutarties 87 straipsnį, atsakinga institucija užtikrina, kad pagal 42 straipsnio 1 dalį, Komisija ir Audito Rūmai penkerius metus po programų užbaigimo, galėtų susipažinti su visais patvirtinamaisiais dokumentais, susijusiais su atitinkamų programų išlaidomis ir auditu.

Šis laikotarpis gali būti nutraukiamas teismo proceso atveju arba tinkamai pagrįstu Komisijos prašymu.

Dokumentų originalai arba originalus atitinkantys patvirtinti jų tekstai laikomi bendrai priimtinosiose duomenų laikmenose.

VIII SKYRIUS

FINANSINĖS PATAISOS*46 straipsnis***Valstybių narių finansinės pataisos**

1. Valstybės narės visų pirma atsako už pažeidimų nagrinėjimą ir turi imtis priemonių, jei esama įrodymų, kad yra reikšmingų pokyčių, kurie daro poveikį programų įgyvendinimo ar kontrolės pobūdžiui ar sąlygoms, ir daro reikiamas finansines pataisas.

2. Valstybės narės daro reikiamas finansines pataisas dėl nustatytų pavienių arba sisteminių pažeidimų vykdant veiksmus ar įgyvendinant metines programas.

Valstybių narių daromomis pataisomis atšaukiama ir, atitinkamais atvejais, susigrąžinama visa Bendrijos parama arba jos dalis. Jeigu per atitinkamos valstybės narės nustatytą laiką ši suma negrąžinama, mokami delspinigiai dėl įsipareigojimų nevykdymo, kurių norma nustatyta 49 straipsnio 2 dalyje. Valstybės narės atsižvelgia į pažeidimų pobūdį bei sunkumą ir į fondo finansinius nuostolius.

3. Nustačius sistemingus pažeidimus, atitinkama valstybė narė tiria visas operacijas, kurias vykdant galėjo būti padaryti pažeidimai.

▼B

4. Į 53 straipsnyje nurodytą galutinę ataskaitą apie metinės programos įgyvendinimą valstybės narės įtraukia atitinkamai metinei programai skirtų pradėtų vykdyti atšaukimo procedūrų sąrašą.

*47 straipsnis***Komisijos atliekamas sąskaitų auditas ir daromos finansinės pataisos**

1. Nepažeisdami Audito Rūmų įgaliojimų arba patikrinimų, kuriuos atlieka valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisijos pareigūnai ar įgalioti Komisijos atstovai gali vykdyti fondo finansuojamų veiksmų bei valdymo ir kontrolės sistemų patikrinimus vietoje, įskaitant atrankinius patikrinimus, prieš tai pranešę bent prieš tris darbo dienas. Komisija iš anksto išpėja atitinkamą valstybę narę, kad gautų visą reikiamą pagalbą. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti atitinkamos valstybės narės pareigūnai ar įgalioti atstovai.

Komisija gali reikalauti atitinkamos valstybės narės atlikti patikrinimą vietoje, siekiant patikrinti, ar vienas arba daugiau sandorių yra teisingi. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti Komisijos pareigūnai ar įgalioti atstovai.

2. Jeigu, baigusi būtinus patikrinimus, Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nevykdo savo išipareigojimų pagal 33 straipsnį, ji sustabdo išankstinį arba likučio mokėjimą pagal 44 straipsnį.

*48 straipsnis***Pataisų kriterijai**

1. Komisija gali daryti finansines pataisas, atšaukdama visą Bendrijos paramą metinei programai arba jos dalį, jeigu, atlikusi būtiną tyrimą, ji nustato, kad:

- a) yra didelių trūkumų programos valdymo ir kontrolės sistemoje, keliančių pavojų Bendrijos paramai, kuri programai jau yra sumokėta;
- b) patvirtintoje išlaidų deklaracijoje išlaidos nurodytos neteisingai ir valstybė narė jų neištaisė prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią dalį;
- c) valstybė narė nesilaikė savo išipareigojimų pagal 33 straipsnį prieš pradėdama pataisų procedūrą pagal šią dalį.

Komisija priima sprendimą, atsižvelgusi į valstybės narės pateiktas pastabas.

2. Siekdama nustatyti, ar taikyti vienodo dydžio ar ekstrapoliuotą pataisą, Komisija finansines pataisas daro kiekvienu atskiru nustatyto pažeidimo atveju, atsižvelgdama į pažeidimo sistemumą. Kai pažeidimas susijęs su išlaidų deklaracija, dėl kurios audito institucija jau

▼B

pateikė deramą užtikrinimą pagal 32 straipsnio 3 dalies b punktą, galima daryti prielaidą, kad egzistuoja sisteminga problema, nulemianti vienodo dydžio arba ekstrapoliuotos pataisos taikymą, jeigu valstybė narė per tris mėnesius nepateiks šią prielaidą paneigiančio įrodymo.

3. Priimdama sprendimą dėl pataisų sumos, Komisija atsižvelgia į pažeidimo svarbą ir atitinkamos metinės programos trūkumų mastą bei finansinį poveikį.

4. Kai Komisija savo poziciją grindžia ne jos tarnybose dirbančių auditorių nustatytais faktais, ji, išnagrinėjusi atitinkamos valstybės narės panaudotas priemones pagal 34 straipsnį, pastebėtų pažeidimų ataskaitas ir valstybės narės pateiktus atsakymus, pati padaro išvadas dėl finansinių padarinių.

*49 straipsnis***Gražinimas**

1. Visos Europos Sąjungos bendrajam biudžetui gražintinos sumos sumokamos iki nustatyto termino, nurodyto vykdomajame rašte sumoms išieškoti, parengtame pagal Finansinio reglamento 72 straipsnį. Šis terminas yra paskutinė antrojo mėnesio po vykdomojo rašto išdavimo diena.

2. Dėl vėlavimo vykdant gražinimą nuo pavėluotos gražinti sumos mokami delspinigiai, pradedant nustatytu terminu ir baigiant faktinio mokėjimo diena. Taikoma delspinigių norma yra trimis su puse procentinių punktų didesnė nei ta, kurią taiko Europos centrinis bankas savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms ir kuri paskelbta Europos Sąjungos oficialiojo leidinio C serijoje, galiojusi to mėnesio, kurį sueina gražinimo terminas, pirmą kalendorinę dieną.

*50 straipsnis***Valstybių narių įsipareigojimai**

Komisijos atliekamos finansinės pataisos nepažeidžia valstybės narės įsipareigojimo išieškoti sumas pagal 46 straipsnį.

IX SKYRIUS

STEBĖSENA, ĮVERTINIMAS IR ATASKAITOS*51 straipsnis***Stebėseną ir įvertinimą**

1. Komisija bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis vykdo nuolatinę fondo veiklos stebėseną.

2. Rengiant 52 straipsnio 3 dalyje nurodytas ataskaitas, Komisija vertina fondo veiklą kartu su valstybėmis narėmis, siekdama įvertinti veiksnių tinkamumą, veiksmingumą ir poveikį, atsižvelgiant į 3 straipsnyje nurodytą bendrąjį tikslą.

3. Komisija taip pat nagrinėja, kaip fondo įgyvendinami veiksmai papildo kitų atitinkamų Bendrijos politikos krypčių, priemonių ir iniciatyvų veiksmus.

▼B

4. Rengdama 2007–2010 m. laikotarpio ataskaitą, nurodytą 52 straipsnio 3 dalies c punkte, Komisija įvertina fondo poveikį išorės sienų kontrolės politikos ir teisės aktų rengimui, įvertina fondo ir Agentūros užduočių sinergiją bei įvertina, ar nustatyti tinkami kriterijai, pagal kuriuos skirstomos lėšos valstybėms narėms, atsižvelgiant į tikslus, kurių Europos Sąjunga siekia šioje srityje.

*52 straipsnis***Įsipareigojimai teikti ataskaitas**

1. Kiekvienos valstybės narės atsakinga institucija imasi reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad bus vykdoma projekto stebėseną ir atliktas įvertinimas.

Šiuo tikslu susitarimuose ir sutartyse, kuriuos ji sudaro su už veiksmų įgyvendinimą atsakingomis organizacijomis, turi būti straipsniai, numatantys įsipareigojimą teikti reguliarias ir išsamias ataskaitas apie pažangą įgyvendinant ir užbaigiant įgyvendinti nustatytus tikslus, kuriomis remiamasi rengiant atitinkamai metinės programos įgyvendinimo pažangos ir galutinės ataskaitas.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia:

- a) iki 2010 m. birželio 30 d. – įvertinimo ataskaitą apie fondo bendrai finansuojamų veiksmų įgyvendinimą;
- b) atitinkamai iki 2012 m. birželio 30 d. 2007–2010 m. laikotarpiui ir 2015 m. birželio 30 d. 2011–2013 m. laikotarpiui – fondo bendrai finansuojamų veiksmų rezultatų ir poveikio įvertinimo ataskaitą.

3. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikia:

- a) iki 2010 m. birželio 30 d. – ataskaitą dėl 14 ir 15 straipsnių peržiūros, kartu su pasiūlymais dėl pakeitimų, jei manoma, kad tai yra būtina;
- b) iki 2010 m. gruodžio 31 d. – tarpinę ataskaitą, kurioje apžvelgiami pasiekti rezultatai ir fondo naudojimo kokybiniai bei kiekybiniai aspektai, bei pasiūlymą dėl tolesnio fondo plėtojimo;
- c) atitinkamai iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir 2015 m. gruodžio 31 d. – *ex post* įvertinimo ataskaitą 2007–2010 m. ir 2011–2013 m. laikotarpiais.

*53 straipsnis***Metinės programos įgyvendinimo galutinė ataskaita**

1. Siekiant susidaryti aiškią nuomonę apie programos įgyvendinimą, metinės programos įgyvendinimo galutinėje ataskaitoje pateikiama tokia informacija:

- a) apie metinės programos įgyvendinimo finansinį ir praktinį įgyvendinimą;
- b) apie pažangą, pasiektą įgyvendinant daugiametę programą ir jos prioritetus, atsižvelgiant į jos konkrečius, patikrinamus tikslus, kiekybiškai įvertinus, kai ir kiek tai įmanoma, rodiklius;

▼B

- c) apie priemones, kurių ėmėsi atsakinga institucija, siekdama užtikrinti įgyvendinimo kokybę ir veiksmingumą, visų pirma:
- i) stebėsenos ir įvertinimo priemonės, įskaitant duomenų rinkimo tvarką;
  - ii) svarbių problemų, su kuriomis buvo susidurta įgyvendinant veiklos programą, santrauką ir priemones, kurių buvo imtasi;
  - iii) naudotą techninę pagalbą;
- d) apie priemones, kurių buvo imtasi siekiant pateikti informaciją apie metines ir daugiametes programas ir jas paskelbti.
2. Ataskaitos laikomos priimtiniomis, jeigu jose pateikiama visa 1 dalyje išvardyta informacija. Komisija, gavusi visą 1 dalyje nurodytą informaciją, per du mėnesius priima sprendimą dėl atsakingos institucijos pateiktos ataskaitos turinio, apie kurį praneša valstybėms narėms. Jei Komisija iki nustatyto termino nepateikia atsakymo, ataskaita laikoma priimta.
3. Komisija patvirtintas metinės programos įgyvendinimo galutines ataskaitas perduoda Agentūrai.

X SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

*54 straipsnis***Daugiametės programos parengimas**

1. Nukrypstant nuo 20 straipsnio, valstybės narės:
- a) kuo greičiau po 2007 m. birželio 7 d., bet ne vėliau kaip 2007 m. birželio 22 d. paskiria 27 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą nacionalinę atsakingą instituciją bei prireikus įgaliotąją instituciją;
  - b) iki 2007 m. rugsėjo 30 d. pateikia 34 straipsnio 2 dalyje nurodytą valdymo ir kontrolės sistemų aprašymą.
2. Iki 2007 m. liepos 1 d. Komisija valstybėms narėms pateikia:
- a) sumų, kurios joms skiriamos 2007 finansiniais metais, sąmatą;
  - b) sumų, kurios joms turi būti skirtos 2008–2013 finansiniais metais, sąmatas, remiantis 2007 finansinių metų sąmatos apskaičiavimo ekstrapoliacija, atsižvelgiant į 2007–2013 m. siūlomus metinius asignavimus, kaip nustatyta finansinėje struktūroje.

*55 straipsnis***2007 m. ir 2008 m. metinių programų parengimas**

1. Nukrypstant nuo 23 straipsnio, 2007 ir 2008 m. finansiniais metais bus taikomas toks įgyvendinimo tvarkaraštis:
- a) iki 2007 m. liepos 1 d. Komisija valstybėms narėms pateikia sumų, kurios joms skiriamos 2007 finansiniais metais, sąmatą;
  - b) iki 2007 m. gruodžio 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia 2007 m. metinės programos projektą;
  - c) iki 2008 m. kovo 1 d. valstybės narės Komisijai pateikia 2008 m. metinės programos projektą.

▼B

2. Kiek tai susiję su 2007 m. metine programa, faktinėms išlaidoms, apmokėtoms nuo 2007 m. sausio 1 d. iki tos datos, kurią priimamas sprendimas dėl finansavimo, patvirtinantis atitinkamos valstybės narės metinę programą, gali būti taikoma fondo parama.

3. Tam, kad 2008 m. būtų galima priimti sprendimus dėl finansavimo, patvirtinančius 2007 m. metinę programą, Komisija, remdamasi valstybėms narėms skiriamų sumų sąmata, kuri apskaičiuojama 14 ir 15 straipsniuose numatyta tvarka, priima 2007 m. Bendrijos biudžetinį įsipareigojimą.

XI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

56 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda bendras Solidarumo ir migracijos srautų valdymo komitetas, įsteigtas šiuo sprendimu.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys, 5 dalies b punktas ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 3 dalies c punkte, 4 dalies b ir e punktuose nurodyti terminai yra šešios savaitės.

57 straipsnis

Peržiūra

Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu, iki 2013 m. birželio 30 d. peržiūri šį sprendimą.

58 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis sprendimas taikomas nuo 2007 m. birželio 7 d., išskyrus 14, 15, 20, 21, 23, 27 straipsnius, 33 straipsnio 2 ir 5 dalis, 34 straipsnį, 37 straipsnio 4 dalį ir 56 straipsnį, kurie taikomi nuo 2007 m. sausio 1 d.

59 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.